

Nowe taromaty w całym kraju »8

Już po Wszystkich Świętych.
Czas posprzątać cmentarze »15

Dni Kultury Polskiej 2025: jubileusz
„Wili” i muzyka na żywo w DKP »16

Coraz droższe życie na Litwie »21

Przemyt rośnie w gwałtownym tempie. Oprócz Białorusi w grę aktywnie wchodzi też Łotwa

Fot. VSAT

15 mln paczek papierosów zostało zatrzymanych w tym roku na Litwie — to rekordowa liczba kontrabandy przechwyconej przez służby graniczne, celne i policję. Przemytnicy szukają nowych dróg, a głównym kierunkiem stała się Łotwa, coraz częściej wykorzystywana w wypadku transportu powietrznego i rzeczno- »10

W. Wojnicz prezesem Rady Mniejszości Narodowych »5

W. Denisenko o postprawdzie i dezinformacji »12-13

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynų g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

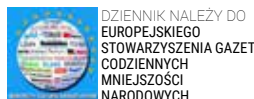
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński”

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Świętej Pamięci Michał Runiewicz (1941-2025) — inżynier, przedsiębiorca, społecznik

W poniedziałek, 3 listopada 2025 roku, w wieku 84 lat, zmarł Michał Runiewicz — inżynier, przedsiębiorca, społecznik, współzałożyciel i członek Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Polskich na Litwie.

Urodził się 13 kwietnia 1941 roku w powiecie smorągskim — na historycznej Wileńszczyźnie. Ukończył Szkołę Średnią nr 12 w Wilnie (1949-1960), a następnie Wydział Fizyki-Mechaniki Wileńskiej Filii Politechniki Kowieńskiej (1963-1968). Po studiach pracował jako inżynier ds. bezpieczeństwa maszyn, a w latach 1971-1996 — jako wykładowca i badacz w Wileńskiej Szkole Samochodowej.

Był autorem licznych wynalazków i eksperymentów dydaktycznych, m.in. modeli silników i pojazdów w przekroju oraz własnoręcznie zbudowanego samochodu wzorowanego na GAZ-24 Wołga. W końcu lat 80. był współzałożycielem Miejskiego Oddziału Sto-

warzyszenia Kultury Polskiej im. Wł. Syrokomli.

Po utracie pracy z przyczyn politycznych założył — zgodnie z reformą pierestrojki — własny kooperatyw, w którym kontynuował działalność warsztatowo-innowacyjną. W 1992 roku założył pierwsze przedsiębiorstwo przewozów osobowych w niepodległej Litwie — LitPolAuto, które umożliwiło ponowne zjednoczenie Polaków wileńskich z Macierzą.

Był współzałożycielem i członkiem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Polskich na Litwie, a także założycielem i członkiem Wileńskiego Klubu Lotniczego

„Aviata”, w którym skonstruował własnoręcznie dwa samoloty wzorowane na Cessnie 150.

Od 1996 roku wraz z małżonką Stanisławą z Salwińskich prowadził rodzinny hotel RunMiS przy Wileńskim Dworcu Kolejowym, a także wspierał lokalne inicjatywy społeczne i kulturalne. W 2005 roku nabył posiadłość „Nowy Dwór” w Podbrodziu (koło Zułowa), gdzie planował stworzyć ośrodek rehabilitacyjny dla seniorów oraz urządził muzeum poświęcone Józefowi Piłsudskiemu.

Wychował z żoną dwie córki — dr Renatę Runiewicz i dr hab. Małgorzatę Runiewicz-Wardyn.

Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR) składa Rodzinie Zmarłego wyrazy głębokiego współczucia i z wdzięcznością wspomina życzliwość oraz przychylność, jaką Świętej Pamięci Pan Michał Runiewicz okazywał Fundacji i jej inicjatywom.

EFHR

Z głębokim żalem żegnamy Ś.P. Michała Runiewicza

Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR) z głębokim żalem żegna Świętej Pamięci Michała Runiewicza — inżyniera, przedsiębiorcę, społecznika, członka Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Polskich na Litwie, wybitnego przedstawiciela polskiej społeczności Wileńszczyzny.

Świętej Pamięci Pan Michał Runiewicz był osobą zasłużoną dla życia społecznego i kulturalnego Polaków na Litwie. Przez lata wspierał działalność Fundacji, okazując życzliwość, troskę i zaangażowanie w sprawę wspólnoty polskiej. Jego pracowitość, odpowiedzialność i wierność wartościom, którymi kierował się przez całe życie, pozostaną w pamięci wszystkich, którzy mieli zaszczyt Go znać i współpracować z Nim.

Rodzinie i Bliskim Zmarłego składamy wyrazy głębokiego żalu i współczucia, łącząc się z **Państwem** w bólu po stracie.

Pożegnanie ze Zmarłym odbywa się w domu pogrzebowym **przy ul. Olandų 22 w dniach 5-6 listopada — od środy, godz. 14:00, do czwartku, godz. 13:00.**

Msza święta żałobna za Świętej Pamięci Michała Runiewicza została odprawiona **w środę, 5 listopada, w kościele św. Piotra i Pawła w Wilnie.**

Po Mszy świętej odbędzie się ceremonia pochówku na Cmentarzu na Antokolu.

Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR)

Z ogromnym smutkiem przyjąłem wiadomość o śmierci

Krystyny Adamowicz

— zasłużonej dziennikarki, działaczki społecznej, wieloletniej zastępczyni redaktora naczelnego „Kuriera Wileńskiego”, laureatki konkursu „Polak Roku 2022”.

Jej zaangażowanie w życie polskiej społeczności na Litwie, pasja do dziennikarstwa oraz nieoceniony wkład w pielęgnowanie pamięci o polskich tradycjach i kulturze pozostaną na długo w naszej pamięci.

Za swoją działalność została uhonorowana licznymi odznaczeniami państwowymi, w tym Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi RP, Złotym Krzyżem Zasługi RP oraz Odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

Rodzinie i Bliskim składam najszczerze kondolencje oraz wyrazy wsparcia w tych trudnych chwilach.

Grzegorz Marek Poznański, Chargé d'affaires a.i. RP

Imieniny

6 listopada

Anity, Bogdana, Daniela, Feliksa, Gabriela, Hieronima, Krystyny, Leonarda, Melaniasza, Teobalda, Walentego, Wincenta

7 listopada

Amaranta, Antoniego, Engelberta, Florencjusza, Gizberta, Ingarda, Kariny, Longina, Melchiora, Nikandra, Przemila, Rufusa

Cytat dnia

„Z pewnością nie usłyszałem ultimatum (od przewoźników — BNS), a przynajmniej nie zostało ono sformułowane. Ale wczoraj odbyło się spotkanie z organizacjami transportowymi w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, a dziś ustalono, że Białoruś zostanie poproszona o zgodę na powrót litewskich ciężarówek do kraju” — oświadczyła premier rządu RL Inga Ruginiene.

Z ogromnym smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Pani Krystyny Adamowicz,

znanej polskiej dziennikarki, działaczki społecznej, Przyjaciela szkolnictwa polskiego na Wileńszczyźnie.

Bezgranicznie oddana wszystkiemu co polskie, zostawiła po sobie szereg cenionych publikacji, w tym dwutomowe wydanie „Zawsze Wierni Piątce”, poświęcone słynnej Szkole Średniej nr 5 na Antokolu, której była Absolwentką. Pamięć o **śp. Pani Krystynie Adamowicz** pozostanie na zawsze w sercach wszystkich, którym dane było Ją poznać.

W tych trudnych chwilach wyrazy najgłębszego współczucia składamy **Rodzinie i Najbliższym**.

Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Pani Krystyny Adamowicz.

Córkom i Bliskim składamy najszczerze wyrazy współczucia oraz słowa otuchy w tych trudnych chwilach.

Pani Krystyna pozostanie w naszej pamięci jako niezwykle życzliwa, wrażliwa i oddana swojej pracy dziennikarka, której słowo miało moc łączenia ludzi i budowania dobra.

Polski Teatr STUDIO w Wilnie z Kierownik Lilą Kiejzik

„Nie umierają nigdy Ci, o których pamiętamy, którzy na zawsze pozostaną w sercach naszych”

Z głębokim żalem i ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

śp. Krystyny Adamowicz,

nieustrudzonej działaczki na rzecz polskiej społeczności na Wileńszczyźnie, osoby życzliwej i serdecznej.

Składamy szczerze wyrazy współczucia **Rodzinie i Bliskim**.

Klub Weteranów „Wilii”

Liczba dnia

80 osób powiązanych z jedną z największych

afer związanych z kryptowalutami aresztowano w Hongkongu.

„Zoo Patrol” w rejonie wileńskim – zespół na rzecz dobrostanu i pomocy zwierzętom

Samorząd Rejonu Wileńskiego przedstawia nową inicjatywę, która rozpoczęła działalność w tym roku – „Zoo Patrol”.

Jest to zespół specjalistów Wydziału Ochrony Środowiska, którego celem jest zapewnienie dobrostanu zwierząt, udzielanie im pomocy wraz z wsparciem ich właścicieli oraz rozwiązywanie problemów związanych ze zwierzętami na terenie całego rejonu.

Jak zaznacza dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Vytautas Vansavičius, zespół „Zoo Patrol” działa aktywnie już od kilku miesięcy – organizuje programy czipowania, sterylizacji i kastracji zwierząt, współpracuje z partnerami społecznymi oraz prowadzi działalność edukacyjną.

„Naszym celem jest, aby żadne zwierzę nie pozostało bez pomocy, a mieszkańcy zawsze wiedzieli, gdzie mogą się zwrócić. „Zoo Patrol” to nie tylko reagowanie na problemy – to także system wsparcia, który promuje odpowiedzialność, człowieczeństwo i poczucie wspólnoty. Chcemy, aby rejon wileński był miejscem, w którym troska o zwierzęta jest czymś naturalnym i oczywistym.” – mówi V. Vansavičius.

„Zoo Patrol” odpowiada za reagowanie na różne sytuacje – od przypadków znęcania się nad zwierzętami i ich zaniedbań, po interwencje związane z bezdomnymi lub rannymi zwierzętami. Co więcej, jednym z najważniejszych kierunków jego działalności jest edukacja mieszkańców. Zespół stara się rozwijać świadomość społeczną, promować odpowiedzialne posiadanie zwierząt, zapoznawać z ich zachowaniem, pielęgnacją i prawami.

Wśród prowadzonych działań są m.in. bezpłatne akcje czipowania, sterylizacji i kastracji zwierząt domowych, programy edukacyjne dla dzieci i dorosłych, kampanie informacyjne i inne inicjatywy.

W tym roku w rejonie wileńskim po raz pierwszy odbył się także festiwal miłośników zwierząt „Zoo Fiesta”, którego organizację współtworzył

■ „Zoo Patrol” - troska o dobrostan zwierząt w rejonie wileńskim Fot. vrsa.lt

„Zoo Patrol”. Pomysł wydarzenia narodził się z inicjatywy mera rejonu wileńskiego Roberta Duchniewicza oraz samorządowego kota o imieniu Meras. Było to wydarzenie, podczas którego wszyscy – zarówno ludzie, jak i ich pupile – czuli się ważni.

Po rozpoczęciu działalności zespołu zauważono, że mieszkańcy najczęściej zgłaszają się w sprawie bezdomnych kotów. Te zwierzęta często same znajdują schronienie na podwórkach, a ludzie poszukują sposobów, by im właściwie pomóc. Choć jednym z najbardziej palących problemów w rejonie wileńskim pozostają bezdomne i nieoznakowane zwierzęta oraz niewłaściwe warunki ich utrzymania, największym wyzwaniem nadal jest brak wiedzy mieszkańców na temat odpowiedzialnej opieki, utrzymania i praw zwierząt.

Obecnie zespół „Zoo Patrol” ściśle współpracuje ze spółką „Nuaras”, instytucjami publicznymi „SOS gyvūnai” i „Gyvūnų gerovės iniciatyvos”, siecią klinik weterynaryjnych „8 drambliai”, Państwową Służbą Żywności i Weterynarii oraz Litewskim Związkiem Kynologicznym.

Do najbliższych planów zespołu należą: instalacja karmników dla

bezdolnych zwierząt, stworzenie miejsca kwarantanny i tymczasowej opieki przez cały rok, utworzenie cmentarza dla zwierząt, organizacja konferencji i publicznej dyskusji na temat dobrostanu zwierząt w rejonie wileńskim.

Mieszkańcy, którzy dostrzegają problemy związane ze zwierzętami, są zachęceni do kontaktu ze swoją gminą, która współpracuje z przedstawicielami „Zoo Patrol”. Można również pisać bezpośrednio na adres e-mail: zoopatruilis@vrsa.lt, lub można skontaktować się z pracownikiem Wydziału Ochrony Środowiska Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego: Vaidotas Glodenis – tel. +370 656 46277, e-mail: Vaidotas.Glodenis@vrsa.lt.

Dodatkowych informacji udziela: pracownik Wydziału Porządku Publicznego, e-mail: Edvin.Romanovskis@vrsa.lt.

Tylko wspólnymi siłami możemy zapewnić zwierzętom bezpieczne życie, sprawiając, że nasze środowisko stanie się jeszcze bardziej przyjazne dla wszystkich istot. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Wojnicz: Rada nadal jest organem doradczym. Spotkanie z premier jeszcze w listopadzie

Antoni Radczenko

„Cieszymy się, że została przyjęta Ustawa o mniejszościach narodowych, ale sądzimy, że potrzebuje uzupełniania” — twierdzi Władysław Wojnicz, prezes nowej Rady Mniejszości Narodowych. Spotkanie z premier rada planuje jeszcze w listopadzie.

Rada Mniejszości Narodowych jest ciałem doradczym działającym przy Departamencie Mniejszości Narodowych. Rada Mniejszości Narodowych, po uchwaleniu Ustawy o mniejszościach narodowych, weszła w miejsce Rady Wspólnot Narodowych.

Na pierwszym posiedzeniu rady, które odbyło się 27 października, wybrano prezesa instytucji. Prezesem został Władysław Wojnicz. Był również ostatnim prezesem Rady Wspólnot Narodowych.

— W przypadku moich obowiązków, to są one zbieżne z kompetencjami prezesa Rady Wspólnot Narodowych. Jednym z podstawowych moich obowiązków jest koordynowanie działalności rady. Między innymi należy do mnie prawo zwoływania i koordynowania naszych posiedzeń. Mam też prawo do przedstawienia poszczególnych tematów, które będą omówione na posiedzeniach rady. Rada nadal jest organem doradczym. Tym niemniej ma prawo do opinowania oraz składania własnych propozycji dla instytucji zajmujących się tematyką powiązaną z mniejszościami narodowymi — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” nowy prezes.

WAŻNA ROLA W KSZTAŁTOWANIU POLITYKI PAŃSTWA

Celem Rady Mniejszości Narodowych jest zapewnienie osobom należącym do mniejszości narodowych prawa do decydowania w kwestiach kulturalnych, społecznych, gospodarczych, edukacyjnych i innych oraz reprezentowania mniejszości narodowych w procesie realizacji polityki wobec mniejszości narodowych. „Rada Mniejszości Narodowych odgry-

wa ważną rolę w kształtowaniu i wdrażaniu polityki państwa w zakresie mniejszości narodowych. Reprezentuje interesy mniejszości narodowych w instytucjach państwowych i samorządowych, uczestniczy w różnych komisjach i grupach roboczych, przedstawia propozycje Departamentowi ds. Mniejszości Narodowych oraz innym instytucjom i urzędom państwowym i samorządowym” — czytamy na stronie departamentu.

Wojnicz podkreślił, że chociaż w dużym stopniu kompetencje rady obecnej i poprzedniej są bardzo podobne. Tym niemniej są pewne nowości.

— Skład rady został poszerzony o przedstawicieli instytucji bądź organizacji, które reprezentują oraz bronią interesów mniejszości narodowych. Ta zmiana da nam możliwość szerszego spojrzenia na pewne aspekty. Poza tym obecna ustawa pozwala nam na szersze reprezentowanie swoich społeczności — oświadcza działacz społeczny.

SPOTKANIE Z PREMIER

27 października zostało wybranych również dwóch wiceprezesów. Zostali nimi Lučija Bartkienė, która reprezentuje mniejszość mołdaw-

ską i rumuńską oraz Evelina Paulavičienė, którą do rady oddelegowała mniejszość grecka.

Nowa rada ma w planach spotkać się z szefową rządu.

— Planujemy, w połowie listopada, zorganizować spotkanie z panią premier Ingą Ruginienė. Na spotkaniu na pewno poruszymy kwestię Ustawy o mniejszościach narodowych. Bez dwóch zdań cieszymy się, że taka ustawa została przyjęta. Sądzimy, że treść ustawy znajduje się w zbyt wąskich ramach i trzeba ją uzupełnić — podkreśla prezes.

Rada opiniuje obecnie rządowy projekt planu walki z antysemityzmem i ksenofobią.

— Jako rada chcemy zaproponować trochę szersze spojrzenie na to zagadnienie. Chcemy, aby walka z ksenofobią nie dotyczyła tylko społeczności żydowskiej, ale również innych mniejszości narodowych. Niestety dyskryminacja oraz inne działania krzywdzące nie dotyczą tylko jednej mniejszości narodowej. Na celowniku pojawiają się różne społeczności. Sądzimy, że państwo powinno mieć odpowiednie narzędzia do reagowania — podkreśla Władysław Wojnicz.

TVP
WILNO

Prezesem nowej Rady Mniejszości Narodowych został Władysław Wojnicz
Fot. Marian Paluszkiewicz

Odeszła za wcześnie. Wielka strata dla całej polskiej społeczności na Litwie

Nie żyje Krystyna Adamowicz (1938-2025), znana i ceniona dziennikarka oraz autorka książek, przez wiele lat związana z „Kurierem Wileńskim”.

Zmarła we wtorek, w szpitalu w wieku 87 lat. Pozostawiła kochającą rodzinę — córki Dorotę i Agnieszkę, wnuków Anastazję, Radosława i Ewę. Pozostawiła też wiele dobrych uczynków oraz piękne wspomnienia, które na zawsze pozostaną z nami.

Ponad pół wieku Krystyna Adamowicz poświęciła pracy dziennikarskiej. Od 1958 r. związana była z redakcją „Czerwonego Sztandaru”, później „Kuriera Wileńskiego”. Do redakcji przyszła, gdy gazeta liczyła pięć lat. Kilkadziesiąt lat pełniła funkcję zastępcy redaktora naczelnego.

— Wielka strata dla całej polskiej społeczności na Litwie, a szczególnie dla nas, dziennikarzy tworzących polskie media. Jeśli mówi się, że nie ma osób niezastąpionych, to na pewno nie możemy tego odnieść do Pani Krystyny. Z Jej odejściem powstała pustka, której nie da się wypełnić. Była w pełnym znaczeniu tego słowa łączniczką pokoleń. Nawet po zakończeniu Jej pracy w redakcji zawsze mogliśmy zadzwonić i zapytać Ją o różne rzeczy związane z polską społecznością na Litwie, historią naszego Miasta. Była dla nas dziennikarzą prawdziwą, bardzo życzliwą skarbnicą wiedzy, ale co ważniejsze przykładem tego, co znaczy być dobrą Polką, dobrym Polakiem — mówi Robert Mickiewicz redaktor naczelny „Kuriera Wileńskiego”.

Krystyna Adamowicz urodziła się w przedwojennym Wilnie i przez całe swoje życie działała w nim dla polskości.

— Pielęgnowała ją nawet w czasach sowieckich. Trudno przecenić Jej zasługi dla polskiej szkoły na Litwie. Jako wieloletnia kierowniczka działu szkolnictwa „Czerwonego Sztandaru” stała w pełnym znaczeniu tego słowa na straży szkoły polskiej. W niełatwych czasach odrodzenia narodowego na Litwie jednoznacznie stanęła po

■ Ś.P. Krystyna Adamowicz Fot. M.P.

stronie wolności. Później z taką samą determinacją działała na rzecz polskiego odrodzenia narodowego na Litwie. Działała nie tylko jako dziennikarka, ale również jako inicjatorka i organizatorka wielu ważnych inicjatyw chociażby takich jak Stowarzyszenie „Zawsze wierni »Piątce«”, „Kaziuki Wileńskie” w Lidzbarku Warmińskim, aktywnie działała też w klubie weteranów zespołu „Wilia”. Ale do końca była dziennikarką. Mimo, że od lat przebywała na emeryturze, nadal pisała do polskich gazet na Litwie w tym oczywiście do „Kuriera Wileńskiego”. Miała dziennikarstwo we krwi. Często mówiliśmy w redakcji, że Jej artykuły były — sercem pisane — dodaje Robert Mickiewicz.

Henryk Mażul, wileński dziennikarz i poeta mówi, że z odejściem Pani Krystyny do Wieczności opustoszał krajobraz powojennego polskiego dziennikarstwa na Litwie.

— Z Panią Krysią byliśmy bok w bok przez 20 lat mojej pracy: pierwotnie w „Czerwonym Sztandarze”, po czym — w „Kurierze Wileńskim”. Jako nestorka (tak Ją wówczas postrzegaliśmy) darzyła

nas „młodych-gniewnych” i ledwie opierzonych wielką sympatią i życzliwością, mądrze studząc ogniste zapędy, jak też służąc wielkim autorytetem w mocowaniu się po dziennikarsku z ojczystym Słowem. Miała poniekąd w genach szeroko rozumianą polskość, wyniesioną z wychowania w patriotycznej rodzinie oraz z nauki w legendarnej powojennej „Piątce” na wileńskim Antokolu, której to polskości z nie lada zapalem służyła później przez ponad pięć (!) dekad kolejno w „Sztandarze” i „Kurierze”, piastując obowiązki kierowniczkę oddziału szkolnictwa bądź zastępczyni redaktora naczelnego. Poza pisaniem z wielkim zacięciem licznymi artykułami prasowymi zainicjowała w roku 1993 wydawanie rocznego „Kalendarza Wileńskiego”; w książkowych publikacjach stała na straży pamięci o nauczycielach i wychowankach „Piątki” (Jej to zasługa, że ci z różnych matur raz do roku spotykali się w murach kochanej „akademii” z inicjatywy Stowarzyszenia „Zawsze wierni »Piątce«”, u którego kolebki zresztą także stała).

6.>>

Nieocenione zasługi poniosła też Zmarła w działalności zespołu artystycznego „Wilia”, gorliwie zasilając głosem chóralne popisy. Wielka zatem szkoda, że nie dożyła mającego się odbyć lada tydzień galowego koncertu z okazji jego 70-lecia, do czego — jako weteranka — do ostatnich dni życia się sposobila. Kirem spowity ma być także festyn folkloru „Kaziuki-Wilniuki”, jakiego przez kupę lat była niestrudzoną organizatorką na Warmii i Mazurach, niosąc sentymentalną radość tak licznie tu osiadłym w ramach powojennej tzw. repatriacji rodakom z Wileńszczyzny. Bardziej niż oczywiste więc, że z odejściem Pani Krysi do Wieczności krajobraz powojennego polskiego dziennikarstwa na Litwie oraz niwa bezinteresownej działalności społecznej opustoszały o mocarny 87-letni dąb. Niech zatem obok bezgranicznie wdzięcznej pamięci płynie z niego mocna nadzieja podjęcia trudu przez kolejne pokolenia dla dobra ziemi, skąd nasz ród — mówi Henryk Mażul.

Trzy pokolenia rodziny Krystyny Adamowicz są związane z Polskim Zespołem Artystycznym Pieśni i Tańca „Wilia”.

— Bolesną i nieodżałowaną stratą jest dla nas odejście śp. Krystyny Adamowicz, wielce szanowanej i znanej na całej Wileńszczyźnie dziennikarki, działaczki społecznej oraz autorki wielu książek, w tym również wydania „Strumieni Rodzica”, poświęconego naszemu zespołowi. Prywatnie była bardzo troskliwą mamą naszej Agnieszki Skinder i babcią Ewy. Zawsze była blisko nas, służyła dobrą radą, była też wdzięcznym słuchaczem i widzom naszych koncertów. Ostatnio uczęszczała na próby weteranów, by wziąć udział w jubileuszowym koncercie zespołu. Bardzo chciała jeszcze raz zaśpiewać pieśń „Wilia”... Trudno się pogodzić z tym, że ktoś, kto był zawsze obok, nagle znika... To wielki ból. Ale takie jest życie. Wszyscy prędzej czy później odchodzą, ale Pani Krystyna była wyjątkowa. Zostawiła po so-

bie ogromny ślad i będzie wielkim przykładem dla następnych pokoleń. Niech spoczywa w pokoju — mówi Renata Brasel, kierownik artystyczna zespołu.

Janina Gieczewska poznała Krystynę Adamowicz jeszcze w czasach szkolnych.

— Ostatni raz widziałam Ją w ubiegłym roku w Domu Kultury Polskiej podczas obchodów mego 100-lecia. Ostatnio nie odpowiadała na moje dzwonki: przeczuwałam, że coś się chyba stało i dziś się to potwierdziło — Krystyny już wśród nas nie ma... Była moją koleżanką z Piątego Gimnazjum. Znałam ją więc ze szkoły, z redakcji gazety, w której pracowała, ze sceny, kiedy występowała na koncertach „Wili”. Odeszła za wcześnie. Zabraknie jej na wszystkich radośnych jubileuszowych imprezach, które się odbędą dosłownie za kilkanaście dni. Nie zobaczy też Ona swojej ostatniej pracy — książki z poezją Jadwigi Bębnowskiej. Zostały tylko wspomnienia i ślady Jej pracy — setki artykułów w gazecie, książki o legendarnej piątej szkole i o wspaniałym naszym zespole „Wilia”. Dziś mam wielki smutek w sercu, bo trudno jest przyzwyczaić się do utraty przyjaciół i bliskich. Wielki żal, że grono ludzi twórczych starszego pokolenia z każdym rokiem maleje... Krystyna do nich należała — mówi Janina Gieczewska, absolwentka Szko-

ły Średniej nr 5 (rok ukończenia 1946), wieloletnia redaktorka podręczników dla szkół polskich, wieloletnia prezes Polskiej Sekcji Wileńskiej Wspólnoty Więźniów Politycznych i Zesłańców, członkini Towarzystwa Absolwentów „Zawsze Wierni »Piątce«”.

***

Za działania na rzecz społeczności polskiej na Litwie, pielęgnowanie polskiej historii, kultury i tradycji Krystyna Adamowicz uhonorowana została wieloma odznaczeniami państwowymi, w tym Odznaką Zasłużony dla Kultury Polskiej, Złotym Krzyżem Zasługi RP, Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi RP. Była dwukrotną zdobywczynią Grand Prix w konkursie dziennikarskim „Orle Pióro”, zdobywczynią tytułów „Osobowość Roku Warmii i Mazur 2010” oraz „Polak Roku 2022”.

***

Pożegnanie ze śp. Krystyną Adamowicz odbędzie się w sali pogrzebowej przy kościele św. Apostołów Piotra i Pawła w Wilnie (ul. Antakalnio 1) i rozpocznie się 6 listopada od godz. 16:30. W tym dniu o godz. 17:00 w antokolskim kościele zostanie odprawiona Msza św. w intencji Zmarłej.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się w piątek, 7 listopada o godz. 14:15. Pani Krystyna Adamowicz spocznie na Nowej Rossie przy swoim ojcu, Janie Adamowiczu. ■

■ Pani Krystyna podczas obchodów 50-lecia „Kuriera Wileńskiego” Fot. M.P.

Nowe taromaty w całej Litwie – co się zmienia w systemie kaucyjnym?

Na Litwie ruszyła zakrojona na szeroką skalę modernizacja urządzeń do zwrotu opakowań. Pierwsze efekty już widać w sklepach, ale prawdziwa rewolucja dopiero nadchodzi.

NOWE URZĄDZENIA W CAŁEJ LITWIE

Spółka publiczna Užstatos sistemos administratorius (USAD), zarządzająca litewskim systemem kaucyjnym, rozpoczęła szeroko zakrojoną modernizację taromatów (automat na opakowania z kaucją, od litewskiego słowa „tara” – „opakowanie”). Zmiany obejmują nie tylko wymianę starszych modeli na bardziej zaawansowane technologicznie urządzenia, ale także wdrożenie nowych funkcjonalności, które zwiększają efektywność i wygodę korzystania z systemu.

„System depozytowy, funkcjonujący w Litwie od prawie dziesięciu lat, jest obecnie popierany przez 9 na 10 mieszkańców. To zaufanie motywuje nas do doskonalenia się i zapewnienia wysokiej jakości działania sieci automatów do zwrotu opakowań” – mówi Gintaras Varnas, dyrektor USAD.

Jak zaznacza, modernizacja to projekt długoterminowy, prowadzony etapami. W pierwszym etapie zmodernizowanych zostanie ponad 300 taromatów, z czego już około 140 zostało wyposażonych w nowe urządzenia firmy Tomra.

UDOGODNIENIA W MAŁYCH I ŚREDNICH SKLEPACH

Pierwsze efekty zmian można już zauważyć przede wszystkim w małych i średnich punktach sprzedaży. Nowoczesne urządzenia H11 zastępują starsze modele UNO w małych sklepach. Wyposażone w większy ekran dotykowy, szybciej przyjmują i skanują opakowania, a ich pojemność jest aż o dwie trzecie większa.

Recyklomaty T70 przeznaczone do średnich sklepów wykorzystują technologię TOMRA Flow Technology, umożliwiającą natychmiastowe

rozpoznawanie opakowań bez potrzeby ich obracania. Dzięki temu szybkość działania urządzenia wzrosła o 50 proc. w porównaniu z poprzednim modelem T63.

Nowością są także taromaty nowej generacji B7, które testowane są w litewskich sklepach średniej wielkości. Zajmując zaledwie 1,3 mkw powierzchni, oferują łatwość obsługi oraz sprawną konserwację. USAD planuje uwzględnić je w dalszych etapach modernizacji.

PONAD 100 OPAKOWAŃ NA RAZ

Największą innowacją są jednak taromaty typu R1, które umożliwiają jednoczesny zwrot dużych ilości plastikowych i metalowych opakowań. Pierwsze tego typu urządzenie stanęło w wileńskiej dzielnicy Żyrmuny, a kolejne – w styczniu 2025 r. – zostało uruchomione w Szawlach.

Przez szeroki otwór do taromatu R1 można jednorazowo wrzucić ponad 100 puszek i butelek PET. W ciągu niespełna minuty urządzenie skanuje, liczy opakowania i drukuje paragon. Obok R1 działa klasyczny taromat T9, do którego mieszkańcy mogą zwracać mniejsze liczby butelek szklanych, plastikowych i metalowych.

W planach USAD jest instalacja kolejnych czterech taromatów R1 do końca roku. Urządzenia pojawią się w Olicie, Kownie, Kłajpedzie oraz kolejny raz w Wilnie.

SYSTEM, KTÓRY SIĘ SPRAWDZA

Na terenie Litwy działa obecnie ok. 1 300 taromatów do zwrotu opakowań. Jak wynika z danych USAD, tylko w 2024 r. zebrano i przekazano do recyklingu 708,58 mln jednorazowych opakowań. Spółka przypomina, że system kaucji funkcjonuje w kraju od 2016 r. i co roku udaje się odzyskać 9 na 10 opakowań wprowadzanych na rynek.

Modernizacja taromatów to nie tylko inwestycja w technologię, ale też krok w stronę bardziej zrównoważonego rozwoju i poprawy jakości usług. Dzięki szybszemu procesowi, większej pojemności urządzeń i możliwości jednoczesnego zwrotu wielu opakowań, użytkownicy systemu mogą sprawniej uczestniczyć w recyklingu, jednocześnie zmniejszając wpływ na środowisko.

„Realizując projekt, wiele uwagi poświęcimy użytkownikom systemu i informacji zwrotnej, która zawsze pomaga się doskonalić” – podsumowuje Gintaras Varnas. ■

Opr. J.B. na podst. inf. USAD

Nowe taromaty do zwrotu opakowań na Litwie są szybsze, pojemniejsze i wygodniejsze dzięki nowym technologiom Fot. USAD

DRONY Lotnisko znów zamknięte, na pół godziny

W środę 5 października rano w pobliżu lotniska w Wilnie zauważono drona, co spowodowało zamknięcie przestrzeni powietrznej na około pół godziny. Jak poinformował agencję BNS przedstawiciel Litewskich Lotnisk (LTOU) Tadas Vasiliauskas, przestrzeń powietrzna była zamknięta od godz. 9.50 do 10.18, co miało wpływ na dwa loty.

ZDROWIE Związek lekarzy krytykuje reformę

Członkini zarządu Litewskiego Związku Lekarzy Auristida Gerliakienė twierdzi, że reforma systemu zainicjowana przez Ministerstwo Ochrony Zdrowia (SAM) stwarza warunki do powrotu łapówek. W październiku rząd zgodził się z propozycją resortu zdrowia, żeby Państwowa Kasa Chorych najpierw podpisała umowy z państwowymi i miejskimi placówkami opieki zdrowotnej, a sektorowi prywatnemu zostawiła te usługi, których nie jest w stanie zapewnić sektor publiczny. Po uzyskaniu zgody Rady Ministrów projekt trafił do Sejmu.

ZDROWIE Litwini zajmują się samoleczeniem

Wiceminister zdrowia Danielius Naumovas twierdzi, że mieszkańcy Litwy wydali w zeszłym roku około 1,5 mld euro w aptekach, często kupując leki dostępne bez recepty i suplementy diety. Według niego takie dane wynikały z najnowszego badania aptek przeprowadzonego przez Państwową Agencję Danych. Ministerstwo chce zrozumieć, dlaczego w niektórych przypadkach mieszkańcy nadużywają leków. „Można powiedzieć, że wynika to z kolejek do lekarzy, ale rozumiemy, że u lekarza rodzinnego nie ma tak na-

prawdę tak długich kolejek i na pierwszą konsultację i tak można się dostać. (Jednak) Nadal zajmujemy się samoleczeniem” — stwierdził wiceminister Naumovas.

FINANSE Dług może wymknąć się spod kontroli

Państwowa kontrolerka Irena Segalovičienė szacuje, że dług publiczny w tym roku wyniesie 42,6 proc. produktu krajowego brutto (PKB), a w średnim okresie będzie rósł szybciej niż przewiduje litewski plan strukturalny i w 2028 r. przekroczy połowę PKB kraju, osiągając poziom 53,8 proc. „Jeśli chcemy bezpieczeństwa — zwiększenia finansowania obrony do 5 proc. PKB — i jednocześnie dążymy do utrzymania dostępności i jakości usług publicznych, musimy bezzwłocznie stworzyć trwałe źródła dochodów. W przeciwnym razie dług publiczny zbliży się do niebezpiecznego dla Litwy poziomu 60 proc. PKB” — powiedziała w komunikacie Segalovičienė.

POCZTA Potrzebna większa rekompensata za prenumeratę

Po audycie kwota odszkodowania, o którą wnioskują Litewska Poczta za dostarczanie czasopism w 2024 r., wzrosła o 20 proc. (0,76 mln euro) do 10,25 mln euro. Ten skorygowany wniosek został przekazany przez Służbę Regulacji Łączności (RRT) do Ministerstwa Łączności, które podejmie ostateczną decyzję w sprawie rekompensaty za straty, poinformował RRT.

FINANSE Więcej podatków z firm, Orlen prowadzi

W ciągu dziewięciu miesięcy tego roku przedsiębiorstwa zapłaciły państwu 13,3 mld euro podatków — o 10,1 proc. więcej niż w tym samym okresie 2024 r., jak wynika z danych Państwowej Inspekcji Podatkowej (VMI). Jedną trzecią wszystkich podatków zapłaciły przedsiębiorstwa zajmujące się handlem hurtowym i detalicznym, 11 proc. — przedsiębiorstwa produkcyjne, a 6 proc. — przedsiębiorstwa zajmujące się transportem i magazynowaniem. Najwięcej podatków do skarbu państwa zapłaciła w tym roku firma produkująca i handlująca produktami naftowymi Orlen Lietuva, która zasiłała budżet kwotą 315,7 mln euro — o 24 proc. mniej niż w tym samym okresie ubiegłego roku. Przedsiębiorstwo jest największym płatnikiem podatków w kraju od 2013 r.

OBRONA Minister liczy na sprzęt antybalonowy

W ostatnich tygodniach meteorobalony z Białorusi, za pomocą których przemycano papierosy, kilka razy sparaliżowały pracę lotnisk w Wilnie i Kownie. Minister gospodarki i innowacji Litwy Edvinas Griškešas, który zachęcił przedsiębiorców do stworzenia narzędzi obronnych o wartości 1 mln euro, twierdzi, że otrzymuje wiele propozycji dotyczących ochrony przestrzeni powietrznej Litwy przed tymi latającymi wysoko i trudnymi do zneutralizowania obiektami. W wywiadzie dla BNS, Griškešas zapewnił, że wierzy, iż w ciągu trzech miesięcy uda się wybrać konkretne rozwiązanie zaproponowane przez przedsiębiorstwa spośród wielu zgłoszeń i je nabyć — według niego środki na ten cel zostaną znalezione.

Str. opr. Apolinary Klonowski na podst. BNS, mat.pras. Fot. LRV
apolinary.klonowski@kurierwilenski.lt

Przemyt rośnie w gwałtownym tempie. Główne kierunki to Białoruś i Łotwa

Honorata Adamowicz

15 mln paczek papierosów zostało zatrzymanych w tym roku na Litwie — to rekordowa liczba kontrabandy przechwyconej przez służby graniczne, celne i policję. Przemytnicy szukają nowych dróg, a głównym kierunkiem stała się Łotwa, coraz częściej wykorzystywana w wypadku transportu powietrznego i rzeczno-

TRZYKROTNY WZROST

W tym roku Straż Graniczna zatrzymała już prawie 4 mln przemycanych paczek papierosów, podczas gdy w całym ubiegłym roku było to 1,4 mln. — Oznacza to, że liczba przechwycanych papierosów jest prawie trzykrotnie większa — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Giedrius Mišutis, rzecznik Służby Ochrony Granicy Państwowej (VSAT).

Jak wyjaśnia Giedrius Mišutis, po raz pierwszy więcej papierosów przemycano z Łotwy niż z Białorusi.

— W poprzednich latach taka sytuacja nie miała miejsca, bo zawsze dominował przemyt z Białorusi. W tym roku jednak 52 proc. zatrzymanych paczek pochodzi z Łotwy — ponad 2 miliony. Pozostała część pochodzi z Białorusi — podkreśla rzecznik VSAT.

NIELEGALNE FABRYKI, PRZEMYT POWIETRZNY I RÓŻNICE CEN

Większość kontrabandy z Łotwy pochodzi z nielegalnych fabryk działających w tym kraju.

— Papierosy te to podróbki światowych marek, takich jak Winston czy Marlboro, a także imitacje białoruskich wyrobów tytoniowych. Z Łotwy trafiają do nas również papierosy białoruskie — wyjaśnia Mišutis. Zatrzymano także 1,3 mln paczek przewożonych drogą powietrzną — za pomocą dronów i meteobalonów.

Jak tłumaczy rzecznik VSAT, przemyt drogą lądową stał się trudniejszy.

— Litwa, broniąc się przed napływem migrantów, zainstalowała fizyczną barierę i systemy monitoringu na

granicy z Białorusią, a także zamknęła część przejść oraz trasę kolejową wykorzystywaną wcześniej przez przemytników — zaznacza Mišutis. Obecnie jedna trzecia kontrabandy trafia na Litwę drogą powietrzną, a około 100 tys. paczek próbowano przewieźć rzekami, m.in. Niemnem i Wilią.

— Głównym czynnikiem sprzyjającym przemytowi jest różnica cen — paczka papierosów na Białorusi kosztuje ok. jeden euro, a na Litwie prawie pięć euro. Litwa, granicząc z Białorusią, pozostaje nie tylko celem, ale też szlakiem tranzytowym przemytu do innych krajów Europy — mówi Mišutis.

WALKA Z DUŻYM PRZEMYTEM

Z kolei Gediminas Kulikauskas, rzecznik działu kryminalistyki Służby Celnej RL w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” zaznacza, że celnicy również notują rekordowe wyniki.

— W tym roku służby celne zatrzymały aż 6 mln paczek o wartości ok. 30 mln euro. To wynik osiągnięty w zaledwie dziewięć miesięcy, podczas gdy w całym ubiegłym roku zatrzymano 4,5 mln paczek papierosów — mówi Gediminas Kulikauskas. Jak podkreśla, dział kryminalistyki zajmuje się wyłącznie dużą kontra-

bandą, obejmującą przemyt o znacznej wartości i skali.

Jak dodaje Kulikauskas, przemyt nie dotyczy wyłącznie papierosów — powszechny jest też przemyt narkotyków, gotówek i pojazdów.

— Około 38 proc. przechwycanych wyrobów to podróbki znanych marek tytoniowych, prawdopodobnie wytwarzanych w nielegalnych fabrykach — wyjaśnia rzecznik. Litewska służba celna już drugi rok z rzędu prowadzi stuprocentową kontrolę towarów, prześwietlając każdą ciężarówkę promieniami rentgenowskimi.

— W związku z tym przemytnicy szukają alternatywnych sposobów działania — dodaje.

CHARAKTER TRANZYTOWY

W ostatnim czasie wzrosła liczba przypadków przemytu z Łotwy, a także zatrzymań na lotniskach i w portach morskich.

— Większość przemytu ma charakter tranzytowy — towary są jedynie przewożone przez terytorium Litwy — podsumowuje Kulikauskas.

W walkę z przemytem zaangażowana jest także policja. Jak informuje Gediminas Kulikauskas, w tym roku funkcjonariusze policji zatrzymali około 5 mln paczek papierosów. ■

Liczba przechwycanych papierosów jest prawie trzykrotnie większa niż przed rokiem Fot. VSAT

Nie tylko fabryka. Rheinmetall odkrywa karty inwestycji na Litwie

Kształtów nabiera fabryka amunicji, co do której budowy intencje opisywaliśmy w „Kurierze Wileńskim” zaledwie rok temu. Jednak to nie sama fabryka pocisków ma być „klejnotem w koronie”.

NOWA INWESTYCJA MA BYĆ WIĘKSZA

Niemiecki koncern Rheinmetall rozszerza swoją obecność na Litwie — po rozpoczęciu budowy fabryki amunicji w Bejsagole firma podpisała z Ministerstwem Gospodarki i Innowacji memorandum w sprawie utworzenia nowego centrum kompetencji do produkcji ładunków wybuchowych i prochu.

Nowa inwestycja miałaby być większa niż dotychczasowy projekt w Bejsagole, zarówno pod względem wartości, jak i skali zatrudnienia. Szef Rheinmetall Armin Papperger podkreślił, że planowane centrum miałoby strategiczne znaczenie nie tylko dla Litwy, ale również dla bezpieczeństwa całej Europy.

„To większa inwestycja niż ta w produkcję amunicji, zatrudnilibyśmy też więcej osób” — powiedział we wtorek 4 listopada w Bejsagole.

Zaznaczył również, że niedobory ładunków i prochu w państwach zachodnich uzasadniają nowe inwestycje. „Będziemy tu produkować amunicję, ale to nie pomoże, jeśli mamy amunicję, ale nie mamy prochu. Dlatego chcemy tu zainwestować” — zaznaczył.

Fabryka mogłaby produkować ok. 2 tys. ton prochu rocznie. W ocenie Pappergera, projekt będzie realizowany w formule joint venture, podobnie jak w przypadku istniejącej już spółki Rheinmetall Defence Lietuva.

PREZYDENT NAUSÉDA: „ZDOLNOŚĆ SAMODZIELNEJ OBRONY”

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda podczas uroczystości rozpoczęcia budowy fabryki w Bejsagole zaznaczył, że fabryka ta przyczyni się do zdolności Europy w zakresie samodzielnej obrony.

W ceremonii początku inwestycji 4 listopada udział wzięli m.in. litewski minister innowacji i gospodarki Edvinas Griškevičius (po lewej) oraz dyrektor Rheinmetall, Armin Papperger. Fot. EIMin, LRV

„Po zakończeniu budowy fabryka Rheinmetall będzie zaopatrywać każdego żołnierza pod sztandarem NATO. Przyczyni się to do zwiększenia możliwości Europy w zakresie samodzielnej obrony i zarządzania własnymi zapasami amunicji. Europy, której nie da się szantażować ani zastraszyć, Europy gotowej do działania” — podkreślił prezydent Litwy.

Premier Inga Ruginienė zwróciła uwagę z kolei, że to dodatkowe miejsca pracy i pieniądze do budżetu. „To nie tylko dodatkowe miejsca pracy, inwestycje i dodatkowe pieniądze do budżetu, ale także bardzo znaczący wkład w przemysł obronny. Posiadanie własnego przemysłu leży w ogromnym interesie Litwy. (...) Fabryka zbliży nasze kraje nie tylko na poziomie wojskowym, ale także w dziedzinie bezpieczeństwa i przemysłu obronnego” — wskazała premier.

WARTOŚĆ CENTRUM PRZEKROCZY 400 MLN EURO

Wartość planowanej inwestycji w centrum produkcji ładunków i prochu ma przekroczyć 400 mln euro. Dla porównania — budowana obec-

nie fabryka amunicji w Bejsagole ma kosztować od 260 do 300 mln euro.

Obiekt powstaje w miejscowości Kemėrai, 6 km od Bejsagoly, na działce o powierzchni 340 ha. Docelowo fabryka ma produkować dziesiątki tysięcy pocisków artyleryjskich kalibru 155 mm rocznie.

W fabryce ma powstać co najmniej 150 miejsc pracy. Zakończenie budowy zaplanowano na koniec 2026 r., a uruchomienie produkcji na początek 2027 r. Zamówienie budowlane o wartości 141 mln euro (z VAT) otrzymała litewska firma PST Group.

Projekt fabryki w Bejsagole realizowany jest przez spółkę Rheinmetall Defence Lietuva, w której 51 proc. udziałów ma niemiecki koncern, 48 proc. należy do litewskiej państwowej spółki Epso-G Invest, a 1 proc. do fabryki broni Giraitės ginklų gamykla. Taki sam model joint venture rozważany jest dla nowego projektu. Minister gospodarki i innowacji Edvinas Griškevičius zapowiedział powołanie grupy negocjacyjnej, która określi m.in. lokalizację i moce produkcyjne nowej fabryki. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, mat. pras., KW

Wiktor Denisenko: Postprawda kształtuje osoby podatne dezinformacji

Żyjemy w czasach postprawdy, kiedy czynniki emocjonalne mają większy wpływ na stanowisko człowieka niż fakty — w rozmowie z „KW” sądzi Wiktor Denisenko. Między innymi dlatego rosyjska propaganda oraz dezinformacja padają na podatny grunt.

Antoni Radczenko

Niemal wszyscy mieszkańcy Litwy wierzą w co najmniej jedną z kremlowskich narracji dezinformacyjnych, natomiast przeciętny mieszkaniec kraju sądzi, że 9 z 27 przekazów manipulacyjnych jest prawdą. Tak wynika z badań opinii publicznej, które na zlecenie agencji komunikacyjnej Bosanova wykonała spółka Norstat. Celem badań było zbadanie odporności społeczeństwa Litwy na określone kremlowskie narracje dezinformacyjne. Badania uwzględniły 27 rosyjskich przekazów dezinformacyjnych.

ODPORNOŚĆ NA DEZINFORMACJĘ

Badania wykazały, że 47 proc. ankietowanych zgadza się z siedmioma propagandowymi narracjami. Kolejnych 43 proc. jest podatnych na 8-16 przekazów. Natomiast 10 proc. badanych akceptuje ponad 17 narracji. „Mieszkańcy Litwy zdecydowanie odrzucają narracje kwestionujące litewską państwowość. Odrzucają też przekazy wymierzone przeciwko NATO, zachodniej orientacji geopolitycznej Litwy, rozmieszczeniu niemieckiej brygady czy twardej polityce wobec Rosji. Trudno sobie wyobrazić, by te postawy mogły się zasadniczo zmienić. Natomiast narracje dezinformacyjne dotyczące gospodarki, kwestii społecznych, a nawet wojny w Ukrainie są znacznie bardziej rozpowszechnione w społeczeństwie litewskim” — czytamy w specjalnym oświadczeniu dyrektora agencji Bosanova Vytautasa Matulevičiausa, którego zdaniem odporność społeczna na propagandę jest zjawiskiem elastycznym.

Żyjemy w świecie, który naprawdę jest mocno nasycony informacją — twierdzi Wiktor Denisenko

Na przykład, jeśli ktoś podziela jedną z 27 kremlowskich narracji nie oznacza, że mamy do czynienia z osobą prorosyjską. „Każdy z nas ma swoje silniejsze i słabsze strony odporności informacyjnej. W naszym badaniu nie było ani jednego respondenta, który nie wierzyłby w żadną z 27 badanych narracji. To pokazuje, że każdy powinien stale wzmacniać swoją odporność na dezinformację” — podkreśla Matulevičius.

DWA WYTLUMACZENIA

Zapytany przez naszą redakcję ekspert podał dwa wytłumaczenia, dlaczego ludzie nabierają się na propagandę.

— Wynik można wytłumaczyć na kilka sposobów. Po pierwsze, żyjemy w świecie, który naprawdę jest mocno nasycony informacją. Jest mnóstwo informacji i różnych narracji prawdziwych i nieprawdzi-

wych. Kiedy objętość jest ogromna, to wówczas jedna lub druga narracja trafia do konkretnego audytorium. Człowiek może odrzucać większość narracji dezinformacyjnych, tym niemniej w jedną może uwierzyć — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Wiktor Denisenko, wykładowca na Wydziale Komunikacji Uniwersytetu Wileńskiego oraz ekspert ds. hybrydowych zagrożeń.

Drugie wytłumaczenie ma charakter filozoficzny.

— Jeszcze w 2016 r. wydawca słowników Oxford Dictionaries ogłosił, że słowem roku jest wyraz „postprawda”. Jednym z aspektów tego pojęcia jest to, że fakty nie zawsze wpływają na stanowisko człowieka. Większy wpływ na stanowisko człowieka mają nie suche fakty, tylko własne zdanie lub pewne czynniki emocjonalne.

Mamy do czynienia z bardzo paradoksalną sytuacją.

12.>>

Dlatego pewne zjawiska wytłumaczyć naukowo lub w sposób faktologiczny bardzo trudno. Teraz jesteśmy w tym momencie, kiedy społeczeństwo znajduje się w tym stanie — podkreśla Wiktor Denisenko.

FACEBOOK I TELEGRAM

Poza tym badania wykazały, że osoby częściej korzystające z rosyjskojęzycznych mediów są bardziej podatne na dezinformację niż średnia krajowa. Podobna tendencja widoczna jest wśród użytkowników niezachodnich sieci społecznościowych, takich jak Telegram czy TikTok. Bardziej odporni na dezinformację są użytkownicy Facebooka, Instagrama oraz X.

Tym niemniej 4 z 5 badanych jest przekonanych, że Rosja stanowi dla Litwy długoterminowe zagrożenie. Badanie wykazało, że narracje Kremla bezpośrednio wymierzone w Litwę najbardziej oddziałują na osoby o niższych dochodach, mieszkańców regionów oraz użytkowników alternatywnych (niezachodnich) kanałów informacyjnych. Najbardziej odporni pozostają mieszkańcy dużych miast i osoby o wyższych dochodach.

Główne przekazy dezinformacyjne to narracje sugerujące, że Litwa jest słaba, zależna, zmagająca się z pogarszającą się sytuacją gospodarczą, spadkiem liczby ludności, wysokimi cenami energii oraz upadkiem wartości. Fałszywe przekazy dotyczą także litewskiego wsparcia dla Ukrainy, zaufania do litewskiej armii oraz sojuszników z NATO.

MECHANIZMY DZIAŁANIA

Inne cele rosyjskiej dezinformacji to niezależność energetyczna Litwy, tożsamość kulturowa oraz kontekst historyczny. Na przykład co trzeci mieszkaniec zgadza się ze stwierdzeniem, że z powodu pogarszającej się sytuacji ekonomicznej Litwini masowo emigrują.

— Człowiek raczej dosyć łatwo przyswaja narracje o charakterze ekonomicznym. Każdy kraj boryka się z pewną ilością problemów. Dezinformacja i propaganda bardzo często wykorzystuje realnie istniejące problemy i wyolbrzymia je do karykaturalnych rozmiarów. Pokazuje tylko problemy i pomija wszelkie inne aspekty. W ten sposób kształtuje własny obraz świata. Ludzie łatwiej to łykają, ponieważ taki obraz pokrywa się z ich własnym obrazem świata. Na przykład: rosną ceny. Propaganda przedstawia to jako katastrofę gospodarczą. Człowiek, szukając odpowiedzi na nurtujące pytania, zaczyna powoli w to wierzyć — wyjaśnia mechanizmy działania dezinformacji Denisenko.

KREMLOWSKIE POJĘCIE POKOJU

W społeczeństwie litewskim nadal szeroko rozpowszechnione są też niektóre narracje Kremla dotyczące wojny w Ukrainie. Na przykład 7 na 10 respondentów uważa, że Rosja może prowadzić wojnę przez wiele lat z uwagi na ogromne zasoby ludzkie, militarne i ekonomiczne. Jeden na trzech zgadza się, że Rosji nie da się pokonać militarnie, a taka sama część twierdzi, że agresja wobec Ukrainy była częściowo

spowodowana rozszerzeniem NATO w kierunku granic Rosji.

— Wiarę w narrację, że NATO w jakiś sposób spowodowała wojnę w Ukrainie, trudniej wytłumaczyć. Być może odpowiedź tkwi w tym, że Kreml lubi manipulować pojęciem pokoju. Pojęcie pokoju w rosyjskiej propagandzie ma bardzo pogmatwany charakter. Na przykład Kreml twierdzi, że jeśli Zachód przestanie udzielać pomocy Ukrainie, to wojna się zakończy i nastąpi pokój. Dla kogoś takie narracje mogą wydać się prawdopodobne. Na takie stanowisko mogą składać się bardzo różne elementy — na przykład ludzie mogą być zmęczeni wojną. Nawet jeśli nie biorą bezpośredniego udziału w konflikcie. Tym niemniej ciągle doniesienia z frontu, ciągle napięcie, mogą robić swoje — dodał rozmówca.

Badanie zostało przeprowadzone w dniach 4-12 września 2025 r. przez firmę badawczą Norstat na zlecenie agencji komunikacyjnej Bosanova. W badaniu wzięło udział 1 tys. mieszkańców Litwy w wieku od 18 lat. Sondaż został przeprowadzony metodą ankiety internetowej przy wykorzystaniu panelu badawczego firmy Norstat.

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

Niemal wszyscy mieszkańcy Litwy wierzą w co najmniej jedną z kremlofskich narracji

Apel SKOnSR z okazji 11 listopada. „Troska o zachowanie miejsca pamięci”

W dniu Narodowego Święta Niepodległości polska społeczność Wilna gromadzi się przy Mauzoleum Matki i Serca Syna na cmentarzu Na Rossie.

Od lat jest to szczególny moment, kiedy przedstawiciele polskich organizacji działających na Litwie — harcerze, uczniowie i nauczyciele, stowarzyszenia społeczne, środowiska dziennikarskie oraz goście z Polski — spotykają się z przedstawicielami dyplomacji Rzeczypospolitej Polskiej, aby wspólnie uczcić kolejną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości 11 listopada 1918 r. To wydarzenie, które po ponad wieku niewoli przywróciło naszemu narodowi wolność i suwerenność, pozostaje fundamentem naszej tożsamości.

Jako organizacja społeczna sprawująca pieczę nad tą wyjątkową nekropolią zwracamy się z prośbą o rozważenie zakupu skromniejszych wieńców, a zaoszczędzone w ten sposób środki przeznaczyć

na renowację pomników na zabytkowym cmentarzu Na Rossie. Pragniemy w ten sposób podkreślić, że prawdziwą wartością jest troska o zachowanie tego miejsca pamięci dla przyszłych pokoleń, a nie okazałość kwiatowych kompozycji.

Datki na renowację zabytków na wileńskiej Rossie można prze-

kazać do puszek kwestujących tego dnia na cmentarzu lub wpłacić na następujące konto:

**Visuomeninė Rasų kapinių draugija
Swedbank,**

LT027300010119551065

kod organizacji (NIP) 302448884

Z wdzięcznością,
Społeczny Komitet Opieki
nad Starą Rossą

Obchody Narodowego Święta Niepodległości na Rossie

Ambasada RP w Wilnie zaprasza wszystkich Rodaków na uroczystość z okazji Narodowego Święta Niepodległości.

Zapraszamy wszystkich Rodaków na Litwie, a także osoby odwiedzające Wilno w tych dniach, do udziału w tradycyjnej uroczystości złożenia wieńców oraz odśpiewania razem „Mazurka Dąbrowskiego” przy Mauzoleum Matki i Serca Syna na cmentarzu na wileńskiej Rossie

w dniu 11 listopada 2025 r. o godz. 12.00.

Narodowe Święto Niepodległości to dla Polaków jedno z najważniejszych świąt państwowych. Po 123 latach zaborów — niewoli naznaczonej walką, cierpieniem i wysiłkiem wielu pokoleń Polek i Polaków — 11 listopada 1918 r. Polska odzyskała suwerenność, rozpoczynając nowy rozdział swojej historii.

Ambasada RP w Wilnie

Od lat polska społeczność Wilna spotyka się z przedstawicielami dyplomacji RP na Rossie, aby wspólnie uczcić kolejną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości 11 listopada 1918 r. **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Już po Wszystkich Świętych. Czas posprzątać cmentarze

Każdego roku po dniu Wszystkich Świętych i Zadzuszonym cmentarze zostają pokryte tonami wypalonych zniczy i sztucznych ozdób.

Justyna Giedroń

Spółeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą zaprasza do udziału w akcji sprzątania zabytkowej nekropolii.

APEL O OGRANICZENIE ILOŚCI OZDÓB NA CMENARZACH

Ecoservice, firma zajmująca się zarządzaniem odpadami komunalnymi, informuje, że ogromna ilość odpadów stanowi poważne wyzwanie dla samorządów, które są odpowiedzialne za porządek na cmentarzach oraz dla firm zajmujących się odbiorem i przetwarzaniem odpadów pochodzących z nekropolii.

„Głównym problemem jest fakt, że znicze czy wieńce wykonane z plastiku są trudne do przetworzenia albo wcale nie nadają się do recyklingu. Dostrzegamy też pewne pozytywne tendencje — z roku na rok coraz więcej ludzi okazuje szacunek zmarłym bez nadmiernej ilości zniczy. Wystarczy zapalenie jednego znicza, złożenie wieńca z naturalnych kwiatów czy ozdoby nagrobnej z materiałów biodegradowalnych” — głosi komunikat Ecoservice.

NIE WSZYSTKIE ODPADY NADAJĄ SIĘ DO RECYKLINGU

Problemy powstają już na etapie segregacji odpadów na cmentarzach. Plastikowe wiązanki z reguły zawierają duże ilości polimeru syntetycznego (PCV), stosowanego do produkcji tworzyw sztucznych. Wiązanki z zawartością PCV, podobnie jak plastikowe pojemniki po zniczach, nie nadają się do recyklingu. Dlatego też powinny trafiać nie do kontenerów z plastikiem, ale do kontenerów z odpadami zmieszanymi. Szkło pochodzące ze zniczy z resztkami wosku

Szkło pochodzące ze zniczy z resztkami wosku też nie nadaje się do przeróbki **Fot. Marian Paluszkiewicz**

też nie nadaje się do przeróbki, dlatego szklane znicze z resztkami roztopionego wosku powinny trafiać nie do kontenerów na szkło, ale na odpady zmieszane. Specjaliści od ochrony środowiska zaznaczają, że warto używać szklanych zniczy ze zmiennymi wkładami, ponieważ jest to rozwiązanie ekologiczne i bardziej ekonomiczne.

Kwiaty, wiązanki czy wianki z naturalnych roślin należy wyrzucać do pojemników przeznaczonych na bioodpady. Tworzony jest z nich kompost. Ważne, by przed wrzuceniem wiązanki czy wianka do tego rodzaju pojemnika, wybrać z nich druty, taśmę czy siatkę florystyczną.

RAZEM ZADBAJMY O MIEJSCA PAMIĘCI

Już kilka dni po świętach warto zaplanować porządki, aby uniknąć nagromadzenia śmieci i zachować cmentarze w schludnym stanie. W tym roku Spółeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą (SKOnSR) tradycyjnie organizuje akcję

sprzątania zniczy przyniesionych przez mieszkańców miasta.

— SKOnSR zaprasza do udziału w akcji sprzątania wypalonych zniczy pozostawionych przez mieszkańców w dniach 1 i 2 listopada. Wspólne porządkowanie odbędzie się w terminie od 6 do 23 listopada br. na terenie cmentarza Na Rossie oraz cmentarza Bernardyńskiego. Do udziału zachęcamy wszystkich chętnych: wolontariuszy, uczniów, seniorów i osoby, którym bliska jest troska o zachowanie czystości i pamięci na historycznych nekropoliach. To doskonała okazja, by połączyć działanie na rzecz lokalnej społeczności z refleksją nad miejscem pamięci narodowej. Prosimy uczestników o przyniesienie rękawiczek ochronnych oraz worków na śmieci, co ułatwi bezpieczne i sprawne przeprowadzenie akcji — mówi Dariusz Lewicki, członek SKOnSR.

Numery kontaktowe dla chętnych do udziału w akcji: Danielius Maksimenkovas: +370 612 50820; Nijolė Minasianienė: +370 612 15772. ■

Dni Kultury Polskiej w Wilnie 2025: jubileusz „Wili” i muzyka na żywo w DKP

Honorata Adamowicz

Przez ostatnie dni informowaliśmy naszych Czytelników o wydarzeniach filmowych i teatralnych, które przygotowano w ramach XII edycji Festiwalu Dni Kultury Polskiej w Wilnie (21-29 listopada). Dziś zapraszamy z zapoznania się z jego muzyczną odsłoną. Na scenie usłyszymy utwory reprezentujące różne style muzyczne, od tradycyjnych pieśni i tańców, przez jazzowe improwizacje, aż po nowoczesne aranżacje popowe.

Pierwszym wydarzeniem muzycznym będzie wielki jubileuszowy koncert Polskiego Zespołu Artystycznego Pieśni i Tańca „Wilia” w dniu 22 listopada o godz. 15.00 w sali koncertowej Compensa – czyli prawdziwa uczta dla polskich oczu i uszu.

23 listopada o godz. 18.00 w sali koncertowej DKP w Wilnie scena wypełni się dźwiękami współczesnej muzyki pop podczas koncertu Andrzeja Piasecznego z zespołem. To wyjątkowa okazja, by na żywo posłuchać jednego z najpopularniejszych polskich artystów i poczuć niezwykłą atmosferę jego występów.

Miłośników jazzu z pewnością zachwyci koncert Mariusza Bogdanowicza Quintet „Silence”, który odbędzie się 25 listopada o godz. 18.30 w sali teatralnej DKP. Towarzyszyć mu będą wyjątkowi goście – Piotr Schmidt i litewski saksofonista Kęstutis Vaiginis.

— Z obydwoma muzykami grałem bardzo często. Takie połączenie muzyczne i aura będą po prostu bardzo interesujące. Serdecznie zapraszam wszystkich na koncert – to wyjątkowa okazja, by na żywo zobaczyć i poczuć magię wspólnego grania najwyższej klasy muzyków oraz doświadczyć energii, jaka powstaje, gdy spotykają się wybitni artyści. Na scenie będzie można zobaczyć muzyków najwyższej klasy. Nie będzie to mój pierwszy występ przed polską publicznością z Piotrem Schmidtem – zagrałem już około 40 koncertów w największych salach w całej Polsce. Nie jest dla mnie niczym nowym

granie z tymi znanymi muzykami. Jestem bardzo szczęśliwy, że będę mógł ponownie zagrać z tymi muzykami. Obaj wykonawcy są bardzo wyrazistymi osobowościami w Polsce – w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi Kęstutis Vaiginis.

Jak zauważa nasz rozmówca, jazz to muzyka, która daje dużo swobody. Słuchając tej muzyki, szczególnie na żywo, można naprawdę zrelaksować umysł i przenieść się bardzo daleko.

— To niepowtarzalna okazja, by poczuć każdy dźwięk, każdą improwizację i emocje, które rodzą się na scenie w czasie koncertu. Każdy słuchacz inaczej rozkoszuje się słuchaniem tej muzyki, dlatego gorąco zachęcam wszystkich, aby przyszli i doświadczyli tej niezwykłej, pełnej emocji podróży muzycznej na własne oczy i uszy – dodaje Vaiginis.

Na zakończenie muzycznej części festiwalu, 28 listopada o godz. 18.30, w sali koncertowej DKP publiczność będzie mogła obejrzeć spektakl muzyczny „Śluby panieńskie” w wykonaniu Kujawsko-Pomorskiego Teatru Muzycznego z Torunia. To pełne humoru i wdzięku przedstawienie łączy w sobie grę aktorską, śpiew i piękną muzykę, oferując wyjątkowe doświadczenie teatralne.

Twórcy spektaklu w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreślili, że w ich przedstawieniu tradycyjny tekst Fredry spotyka się z nowoczesną inscenizacją, humorem i przede wszystkim muzyką, która odgrywa wiodącą rolę w opowiadaniu historii. Muzyka w spektaklu nie jest tylko tłem – ona współtworzy fabułę, podkreśla emocje bohaterów, akcentuje zwroty akcji i nadaje scenom rytm oraz dynamikę. To właśnie dzięki niej widz może w pełni wejść w świat przedstawienia.

***

Organizatorem wydarzenia jest Dom Kultury Polskiej w Wilnie. Zadanie dofinansowane w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2025 r. Projekt współfinansowany przez Samorząd Miasta Wilna oraz przez Departament Mniejszości Narodowych przy Rządzie RL. Wydarzenie sfinansowane ze środków Województwa Małopolskiego.

Partnerem strategicznym festiwalu jest Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. Partnerzy festiwalu: Województwo Podlaskie, Wileński Oddział Miejski ZPL, Teatr im. S.I. Witkiewicza w Zakopanem, Kujawsko-Pomorski Teatr Muzyczny w Toruniu, Fundacja „Kontrplan”, Legalna Kultura. ■

„Wilia” łączy tradycyjne polskie tańce i pieśni z pełną energią choreografią, co czyni występy zespołu prawdziwą uczta dla oczu i uszu. Fot. Marian Paluszkiewicz

Dzień Zaduszny w Pszczelniku. „Dla nas relacje z narodem litewskim są bardzo istotne”

2 listopada br. w Dniu Zadusznym, przed pomnikiem S. Dariusa i S. Girėnasa w Pszczelniku, odbyło się spotkanie poświęcone pamięci bohaterskich lotników litewskich.

Po złożeniu kwiatów, wieńców i zapaleniu zniczy przemawiał, a następnie przewodniczył modlitwie w intencji tragicznie zmarłych tam lotników — ks. kan. Jerzy Tobiasz. Tegoroczne, tradycyjne już, spotkanie w Dniu Zadusznym miało szczególny charakter z uwagi na obecność władz samorządowych województwa zachodniopomorskiego — w osobie wicemarszałka Bogdana Jaroszewicza.

**„ŻYCIE LUDZKIE ZMIENIA SIĘ,
ALE SIĘ NIE KOŃCZY”**

Spotkanie rozpoczęło się w godzinach południowych. Ks. kanonik Jerzy Tobiasz, w swoim wystąpieniu, nawiązał do zmarłych tam lotników — Chrystusa.

„Jesteśmy przekonani, że rzeczywistość życie ludzkie zmienia się, ale się nie kończy. I tak jest też w przypadku tych bohaterskich lotników. Ich doczesne życie zostało przerwane, ale się nie zakończyło, tylko się zmieniło. I jak często podkreśla to nasz pan burmistrz Piotr Sobolewski, ich lot trwa dalej, nie tylko poprzez pamięć, która nas dzisiaj tutaj zgromadziła, ale także poprzez wspaniałe inicjatywy, które są owocem tego wydarzenia. Z jednej strony smutnego, z drugiej zaś jakże twórczego. Wierząc, że życie ludzkie zmienia się, ale nie kończy, chcemy być i złączyć się z tymi, którzy od nas odeszli i ofiarować im dar naszej modlitwy. Dlatego dzisiaj, w Dzień Zaduszny, w dzień, w którym łączymy się z duszami w czyśćcu cierpiącymi, pomódlmy się również za tych dwóch lotników (...)” — mówił ks. Tobiasz.

**LOTNICY WAŻNI DLA LITWY I ZIEMI
ZACHODNIOPOMORSKIEJ**

Przybyłych na uroczystości Dnia Zadusznego powitał następnie,

Po złożeniu kwiatów, wieńców i zapaleniu zniczy, przemawiał, a następnie przewodniczył modlitwie w intencji tragicznie zmarłych tam lotników — ks. kan. Jerzy Tobiasz

w imieniu organizatorów, konsul honorowy Republiki Litewskiej w Szczecinie Wiesław Wierzchoś.

„Chciałbym podziękować wszystkim za dzisiejszą obecność. Specjalne podziękowanie chciałbym złożyć panu marszałkowi Olgierdowi Geblewiczowi za delegowanie i reprezentowanie regionu zachodniopomorskiego dziś w Pszczelniku przez pana Bogdana Jaroszewicza. Panie Marszałku, jesteśmy bardzo zaszczytleni. Mamy nadzieję, że Pańska obecność tu w drugim dniu świąt po raz pierwszy, nie będzie ostatnią (...). Witamy serdecznie w gronie naszych przyjaciół, z którymi spotykamy się praktycznie co roku” — mówił konsul RL.

W odpowiedzi na powitanie głos zabrał wicemarszałek województwa zachodniopomorskiego — pan Bogdan Jaroszewicz, który w swym przemówieniu nawiązał do relacji polsko-litewskich i ich znaczenia.

„Dostojni i czcigodni uczestnicy dzisiejszego wydarzenia zadumy. To dla mnie wielkie wyróżnienie i przyjemność, że mogę dzisiaj tu być z państwem i wspominać bo-

haterów litewskich, którzy niestety swój wyczyn zakończyli na naszej ziemi. Z panem marszałkiem i z całym zarządem bardzo doceniamy to, co robi pan konsul z panem burmistrzem i ze wszystkimi tutaj zebranymi, na czele z panem dyrektorem (...). Myślę, że nasze relacje, które są od lat poprawne dzięki panów misji, dzięki zaangażowaniu wszystkich tutaj obecnych, dzięki wam. I myślę, że ta misyjność i ten front, który dzisiaj tutaj wybrzmiał, nigdy w realu się nie wydarzy. Lotnicy, którzy tutaj zginęli są ważni dla Litwy, ale również dla Ziemi Zachodniopomorskiej. Ponieważ dla nas relacje z naszym sojusznikiem — narodem litewskim są bardzo istotne i to nie tylko ze względu na ostatnie wydarzenia za naszą wschodnią granicą, ale od wielu już lat. Cały układ XX wieku, po zakończeniu II wojny światowej spowodował, że wielu wspaniałych obywateli z terytorium Litwy trafiło również do naszego województwa, w większości do stolicy województwa, do Szczecina.

17.>>

Jestem bardzo wdzięczny panu konsulowi, że pan o te relacje dba i w imieniu zarządu województwa muszę złożyć taką deklarację, że jeżeli pan marszałek tylko mi pozwoli, to będę z państwem spotykał się co roku. I również przekazuję informacje, że z całym zarządem naszego województwa jesteśmy zawsze do państwa dyspozycji” — mówił wicemarszałek Jaroszewicz.

UPAMIĘTNIE NIE LOTNIKÓW I LITEWSKIEGO KOMANDORA

Głos zabrał następnie Krzysztof Męciniński, dyrektor szczecińskiego oddziału Instytutu Pamięi Narodowej, który nawiązał do tragicznej śmierci litewskich lotników.

„Spotykamy się dzisiaj, aby uczcić pamięć pilotów litewskich, bo jesteśmy od wieków związani z Litwą — powiedział. Ludziom zebranym w tym gronie nie trzeba przypominać o wielowiekowych związkach polsko-litewskich. Natomiast w obszarze działalności Instytutu Pamięi Narodowej są również miejsca pamięci. Nie tylko miejsca pamięci związane z historią Polski, ale również z osobami czy wydarzeniami, które w jakiś sposób związane są lub były z obszarem naszego państwa, a które tu żyły czy mieszkaly. Czy nawet w sposób tragiczny, tak jak ci dwaj bohaterzy litewscy, którzy zakończyli tu swoje życie. Są to miejsca, przez które możemy budować polskie relacje. Jesteśmy przecież, jak wspomnieli to wcześniej panowie konsul i marszałek, na pierwszym froncie budowania relacji polsko-litewskich (...). To dzięki panom konsulowi i burmistrzowi tak pięknie ta pamięć o nich jest tu pielęgnowana” — mówił Krzysztof Męciniński.

Nawiązał również do śmierci komandora Antanasa Kaškelisa — twórcy Marynarki Wojennej Litwy.

„Bardzo się cieszę i bardzo dziękuję za kolejną inicjatywę pana konsula. Udało się bowiem odnaleźć w zakamarkach historii ciekawą informację, że w Świdwinie znalazł się komandor Antanas

Współorganizatorzy święta konsul honorowy Litwy Wiesław Wierchoś i burmistrz Myśliborza Piotr Sobolewski

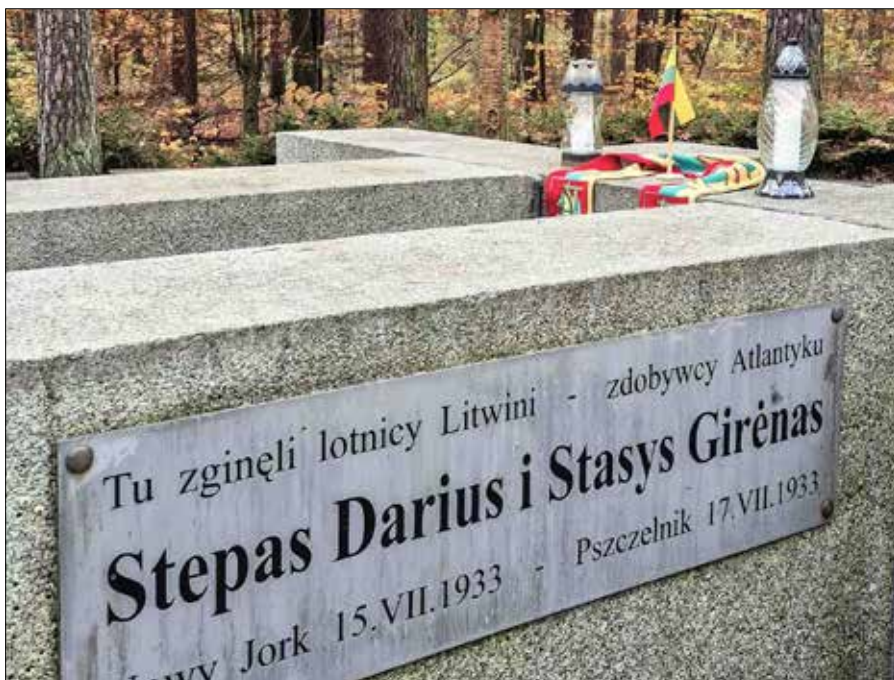
Kaškelis twórca Marynarki Wojennej Litwy, który w roku 1944 zmarł tam i został pochowany. Rozmawialiśmy już z ambasadą Litwy i jest przygotowane symboliczne upamiętnienie tej historycznej postaci, bo jego grób się nie zachował do naszych czasów. Mam nadzieję, że to upamiętnienie uda się w najbliższym czasie przygotować i uroczystie odsłonić. Będziemy mieli na naszym terenie szczecińskiego oddziału Instytutu Pamięi Narodowej kolejne miejsce pamięci związane z Litwą. Mam nadzieję, że będziemy mogli niedługo spotkać

się w Świdwinie i oddać hołd dowódcy marynarki wojennej Litwy” — powiedział dyrektor szczecińskiego oddziału IPN.

ZA TRZY LATA PLANOWANA PREMIERA FILMU DOKUMENTALNEGO

Warto zaznaczyć, że obecnie trwają prace nad powstaniem dokumentalnego filmu o wyczynie litewskich lotników, którzy zginęli w Pszczelniku. Opowiadał o tym Robert Lewandowski, producent filmowy.

19.>>

■ Ołtarz w Pszczelniku

18.>>

„Jestem lokalnym patriotą i staram się wybierać tematy filmowe, które dotyczą naszego terenu, czyli województwa zachodniopomorskiego. Rok temu skontaktowałem się z panem konsulem i doszliśmy do wspólnego wniosku, że ta historia dwóch litewskich lotników, którzy zginęli na terytorium współczesnej Polski, na obszarze naszego województwa w Pszczelniku, jest idealną historią do filmu dokumentalnego, który będzie pokazywał od początku — czyli ich biografię, poprzez start — aż do chwili ich wypadku. Chcemy pokazać cały ich lot, z tym, co się działo w USA, skąd startowali i w Kownie, gdzie na nich czekali i gdzie nie dolecieli, choć zabrakło niewiele — raptem 600 km. Pełny scenariusz godzinnego filmu powstanie do końca tego roku. Mamy nadzieję, że będzie to też promocja Pojezierza Myśliborskiego oraz województwa zachodniopomorskiego. Budżet filmu wynosi ok. 1 mln zł. Koszty podróży konieczność zrobienia zdjęć w USA i na Litwie. Chcemy, aby premiera filmu odbyła się za trzy lata na 95. rocznicę tragicznej śmierci litewskich lotników” — mówił Robert Lewandowski.

DWIE ROCZNICE MISJI: KONSULARNEJ I SAMORZĄDOWEJ

I wreszcie, już na zakończenie spotkania, przemówił drugi współorganizator burmistrz Myśliborza Piotr Sobolewski.

„Drodzy Państwo, miejsca pamięci są prawdziwymi miejscami pamięci kiedy ludzie o nich pamiętają i kiedy się tam spotykają. Bardzo dziękuję więc za przybycie i za obecność. Ona jest dla nas zawsze bardzo ważna. Pragnę podziękować panu konsulowi Wiesławowi Wierchosiowi, który w przyszłym roku będzie obchodził 20. rocznicę swojej misji konsularnej. Tak się składa, że i ja będę w przyszłym roku obchodził 20-lecie swojej misji samorządowej. Będzie mi bardzo miło panie konsulu tutaj razem z panem być. To piękny pomysł pana konsula, aby zrobić spotkanie w lipcu i w listopadzie. Raz jeszcze bardzo dziękuję, że państwo jesteście i serdecznie wszystkich zapraszam na spotkanie przy herbacie” — zachęcał Piotr Sobolewski.

ZAKOŃCZENIE W RESTAURACJI

Spotkanie zakończyło się obiadem w pobliskiej restauracji. Jego uczestnicy wspominali tragiczną śmierć litewskich lotników, rozmawiali o przygotowaniach do filmu dokumentalnego im poświęconego oraz o dalszej współpracy polsko-litewskiej.

Wśród przybyłych gości znaleźli się także: Witold Narkiewicz, przewodniczący mniejszości litewskiej w Szczecinie; Stefan Jaworski, kierownik krótkofalowców RP w Myśliborzu; Marek Popławski, starszy brygadier Państwowej Straży Pożarnej; Rafał Skowron, dyrektor Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Myśliborzu; Krystyna Korkuć, asystentka konsula honorowego RL w Szczecinie; Ewa Furkiewicz, sekretarz Gminy Myślibórz i Magdalena Szymczyk, dyrektor Muzeum Pojezierza Myśliborskiego, w którym znajdują się także pamiątki związane z lotnikami litewskim S. Dariuszem i S. Girénasem.

Leszek Wątróbski

Fot. autor

MRF MEDIU
REMIMO
FONDAS

■ Wspólne zdjęcie uczestników Dnia Zadusznego w Pszczelniku w dniu 2 listopada 2025 r.

Na Litwie wydajność rośnie wolniej niż wynagrodzenia mieszkańców

Optymistyczne dane z USA i strefy euro nie przesłaniają rosnących zagrożeń dla globalnej gospodarki. Swedbank ostrzega przed skutkami polityki celnej, bańką AI i słabnącą konkurencyjnością Litwy.

KRUCHA STABILNOŚĆ W NIEPEWNYM OTOCZENIU

Według najnowszego przeglądu gospodarczego Swedbanku, największe światowe gospodarki wykazały w 2025 r. większą odporność niż się spodziewano. Mimo to, ekonomiści banku przestrzegają przed negatywnymi skutkami polityki celnej oraz rosnącej inflacji, które mogą zahamować globalne ożywienie w 2026 r.

„Wzrost gospodarczy zarówno w strefie euro, jak i w Stanach Zjednoczonych przekroczył w tym roku oczekiwania — jak dotąd ani wyższe cła importowe, ani utrzymująca się wysoka niepewność nie pozostawiły znaczącego negatywnego śladu” — zauważa Nerijus Mačiulis, główny ekonomista Swedbanku.

Jednak zdaniem ekonomisty, amerykański wzrost PKB jest w dużej mierze napędzany przez wąski segment inwestycji w infrastrukturę sztucznej inteligencji, co czyni go podatnym na korektę.

„Po wyjściu z bańki sztucznej inteligencji obraz nie jest tak inspirujący — rynek nieruchomości w Stanach Zjednoczonych przeżywa załamanie, jakość portfela kredytów mieszkaniowych pogarsza się, a negatywny wpływ cel importowych na inflację i konsumpcję dopiero nadchodzi” — ostrzega Nerijus Mačiulis.

EUROPA W OCZEKIWANIU NA TRWAŁE OŻYWIENIE

Choć w strefie euro obserwowane jest lekkie ożywienie, istotniejszy wzrost prognozowany jest dopiero na rok 2027. Główną barierą dla europejskiego przemysłu pozostaje rosnąca konkurencja i zmiany w globalnych przepływach handlowych.

„W związku z zaostrzającą się konkurencją trudno oczekiwać szybkiego

ożywienia i rozkwitu europejskiego przemysłu” — zaznacza ekonomista.

Swedbank przewiduje, że Europejski Bank Centralny ponownie obniży stopy procentowe w marcu 2026 r. do poziomu 1,75 proc.

W przypadku Litwy, Swedbank obniżył tegoroczną prognozę wzrostu PKB do 2,5 proc., głównie z powodu stagnacji w przemyśle. Prognoza na 2026 r. pozostaje jednak niezmienną i zakłada wzrost o 3,2 proc., co ma być najwyższym wynikiem w regionie bałtyckim.

„W przyszłym roku konsumpcję ludności będą stymulować przede wszystkim czynniki fundamentalne — nadal szybko rosnące wynagrodzenia i emerytury, rekordowe zatrudnienie i nieco słabnąca inflacja” — prognozuje Nerijus Mačiulis.

Ekonomiści zwracają uwagę, że popyt wewnętrzny będzie głównym motorem wzrostu, podczas gdy eksport pozostanie słaby. Swedbank prognozuje zaledwie 2 proc. wzrostu eksportu w 2026 r., przy niemal 6 proc. wzrostu konsumpcji.

WYPŁATY ROSNĄ SZYBCIEJ NIŻ WYDAJNOŚĆ

Średnie wynagrodzenie ma wzrosnąć w przyszłym roku o 8 proc.,

a inflacja spaść do 3,3 proc. Mimo to rosnące płace nie są wspierane proporcjonalnym wzrostem wydajności, co pogarsza pozycję litewskich firm na rynkach międzynarodowych.

Swedbank zauważa, że dotychczasowa polityka gospodarcza Litwy koncentrowała się na redystrybucji i wzroście wydatków socjalnych, natomiast zbyt mało uwagi poświęcono inwestycjom w przyszłą konkurencyjność.

„Większość ostatnich środków polityki gospodarczej była ukierunkowana na zbieranie plonów — rosną podatki i redystrybucja budżetowa, skoki minimalnych wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, możliwości kierowania długoterminowych oszczędności na zaspokajanie krótkoterminowych potrzeb” — podsumowuje Nerijus Mačiulis.

Ekonomista podkreśla, że wyzwaniem dla Litwy pozostaje utrzymywanie się wysokie bezrobocie, które przekracza 7 proc. i jest wyższe niż w krajach sąsiednich. Długofalowe wzmocnienie potencjału gospodarki będzie wymagać działań w zakresie innowacji, przyciągania inwestycji i zwiększania efektywności. ■

Opr. J.B. na podst. inf. Swedbank

Rosnące płace i konsumpcja napędzają litewski PKB mimo stagnacji w przemyśle Fot. Marius Morkevičius, ELTA

Coraz droższe życie na Litwie – najwięcej wydajemy na żywność i usługi

Honorata Adamowicz

Największym obciążeniem finansowym dla mieszkańców Litwy pozostają wydatki na utrzymanie, żywność i kredyty – wynika z badań LRT. Ekonomista Žygimantas Mauricas w rozmowie z „KW” wskazuje na dwie główne przyczyny tej sytuacji: rosnące potrzeby społeczeństwa i inflację.

— Jest to ogólna tendencja – pieniędzy nigdy nie jest za dużo. Im bogatszy kraj, tym większy nacisk kładzie się na kwestie finansowe. Apetyt rośnie w miarę jedzenia, a wraz ze wzrostem dochodów rosną także potrzeby ludzi. Litwini wydają bardzo dużo pieniędzy na żywność. Poziom cen produktów spożywczych jest zbliżony do średnich cen w UE, więc nie jesteśmy ani szczególnie tani, ani wyjątkowo drodzy. Jednak na jedzenie wydajemy około 10 proc. lub nawet więcej niż średnia unijna. Litwini lubią kupować wysokiej jakości żywność i są przywiązani do swoich marek. Jeśli mają ulubioną markę, są gotowi zapłacić za nią więcej niż za tańszą alternatywę. W wielu przypadkach wydatki te nie wynikają z konieczności, lecz są dobrowolne. Litwini lubią urozmaicać swoje zakupy, dlatego pod koniec miesiąca, a nawet wcześniej, często zauważają, że prawie nie mają już pieniędzy – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ekonomista banku Luminor Žygimantas Mauricas.

CODZIENNE WYDATKI I KREDYTY

Z danych ankiety przeprowadzonej na zlecenie LRT wynika, że 17 proc. mieszkańców wskazało opłaty komunalne jako największy problem finansowy, a 16 proc. – wysokie ceny żywności i ogólne koszty utrzymania. Po 10 proc. respondentów wymieniło spłatę kredytu mieszkaniowego (11 proc.) oraz innych zobowiązań, takich jak leasing lub szybkie pożyczki (9 proc.).

Od 3 do 4 proc. badanych wskazało także na koszty wynajmu mieszkania, chęć zakupu własnego lokum

Na żywność mieszkańcy Litwy wydają o około 10 proc. lub nawet więcej niż średnia unijna **Fot. Marian Paluszkiewicz**

w przyszłości, wysokie ceny leków oraz wydatki związane z remontem lub renowacją mieszkania. Wśród innych obciążeń finansowych wymieniano utrzymanie samochodu, wydatki na dzieci, opiekę zdrowotną, studia dzieci w szkołach wyższych, niskie emerytury oraz zbyt niskie wynagrodzenia. Co dziesiąty ankietowany (11 proc.) zadeklarował, że jego rodzina nie ma obecnie żadnych obciążeń finansowych.

CENY ROSNĄ SZYBCIEJ NIŻ DOCHODY MIESZKAŃCÓW

— Istnieje też inny, bardziej obiektywny powód – w ostatnich latach kraj doświadczył bardzo dużego skoku inflacji. W latach 2022-2023 mieliśmy znaczący wzrost inflacji, w 2024 r. była ona stłumiona, jednak w tym roku ponownie obserwujemy jej przyspieszenie, szczególnie w przypadku produktów spożywczych, których ceny zwiększyły się już o ponad 5 proc. Wzrost cen usług wynosi około 6 proc. w skali roku. Inflacja odczuwalna przez społeczeństwo wynosi około 5-6 proc., co jest wartością wysoką, ponieważ wynagrodzenia rosną średnio o 8 proc., a część osób nie notuje żadnego wzrostu

dochodów. Przy tak wysokiej inflacji można odnieść wrażenie, że siła nabywcza w zasadzie nie rośnie. Obiektywne wskaźniki pokazują, że w tym roku nie widać wyraźnej poprawy – zauważa ekonomista.

Jak wykazało badanie, 17 proc. dorosłych mieszkańców Litwy ocenia obecną sytuację finansową swojej rodziny jako złą. 3 proc. respondentów stwierdziło, że nie wystarcza im pieniędzy nawet na jedzenie, a kolejne 14 proc. podkreśliło, że pieniędzy na jedzenie wystarcza, ale bardzo trudno jest im kupić ubrania.

Częściej swoją sytuację finansową jako złą oceniają osoby powyżej 65. roku życia (30 proc.), których średni miesięczny dochód na członka rodziny wynosi 580 euro (17 proc. mieszkańców). Podobnego zdania są mieszkańcy wsi i mniejszych miast (22 proc.), respondenci z nieukończonym wykształceniem średnim (31 proc.) oraz osoby, których miesięczny dochód rodziny jest najniższy – do 1 200 euro (45 proc.). Złą sytuację finansową częściej wskazują również emeryci (34 proc.), bezrobotni i gospodynie domowe (49 proc.), młodzież ucząca się (23 proc.) a także osoby rozwiedzione (25 proc.) oraz wdowy i wdowcy (40 proc.). ■

Najnowsze badanie: mieszkańcy deklarują otwartość, ale w praktyce jest inaczej

Choć mieszkańcy Litwy coraz częściej deklarują otwartość wobec osób z niepełnosprawnościami, najnowsze badanie ujawnia, że praktyka jest inna. Aż 90 proc. badanych ma wyrobioną opinię.

NIERÓWNOŚĆ WCIĄŻ POWSZECHNA

Badanie opinii publicznej przeprowadzone we wrześniu 2025 r. przez „Spinter tyrimai” pokazuje, że problem wykluczenia osób niepełnosprawnych na Litwie nadal jest aktualny. Zaledwie 30 proc. ankietowanych uważa, że osoby z niepełnosprawnościami mają takie same możliwości jak pozostali obywatele. Aż 95 proc. respondentów przyznało, że doświadczają dyskryminacji — 9 proc. twierdzi, że to dzieje się stale, 38 proc. — często, a niemal połowa — że spotyka się z pojedynczymi przypadkami dyskryminacji.

Największe bariery społeczne i fizyczne osoby niepełnosprawne napotykają na rynku pracy — na to wskazało 73 proc. uczestników badania. W dalszej kolejności wymieniono: niedostępność przestrzeni publicznych i budynków (54 proc.), trudności w korzystaniu z usług publicznych (36 proc.), ograniczenia w szkołach (34 proc.) oraz utrudniony dostęp do kultury i rozrywki (30 proc.).

ZMIENIAJĄCE SIĘ PODEJŚCIE

Pomimo trudności, aż 61 proc. badanych uważa, że nastawienie społeczne do osób z niepełnosprawnościami poprawiło się w ciągu ostatnich pięciu lat. Jednocześnie 90 proc. respondentów uważa, że potrzeba dalszych działań, by zmiany były trwałe.

Za kluczowe czynniki poprawy sytuacji mieszkańcy uznali: edukację pokazującą niepełnosprawność jako część różnorodności społecznej (65 proc.), aktywną integrację osób niepełnosprawnych (60 proc.) oraz inicjatywy społeczne (47 proc.).

„Wyniki badania pokazują, że nadal musimy rozmawiać o stereotypach i ich obalaniu. Ważne jest dla

Okolo 61 proc. badanych uważa, że nastawienie społeczne do osób z niepełnosprawnościami poprawiło się w ciągu ostatnich pięciu lat **Fot. Freepik**

nas edukowanie społeczeństwa nie tylko w zakresie zdrowia fizycznego, ale także emocjonalnego, promując empatię, integrację i wzajemne zrozumienie” — mówi Kristina Veštortienė, dyrektor generalna spółki Nemuno vaistinė, zarządzającej siecią aptek Camelia.

Jak dodaje, firma realizuje kampanie z Litewskim Komitetem Paraolimpijskim, popularyzując historie paraolimpijczyków oraz wspierając oglądalność zawodów. „Jednocześnie działamy również w praktyce — nasz program lojalnościowy »Razem dla siebie« (lit. Kartu vienas dėl kito) pomaga obniżyć koszty opieki zdrowotnej dla osób niepełnosprawnych i przyczynia się do rzeczywistych zmian w codziennym życiu” — dodaje.

PARAOLIMPIJCZYCY JAKO WZÓR

Badanie wykazało, że 84 proc. respondentów pozytywnie ocenia wychowawczy sport osób niepełnosprawnych, a 57 proc. zadeklarowało chęć wspólnego uprawiania sportu. Dla 57 proc. ankietowanych obserwacja

paraolimpijczyków stanowi dowód, że „wszystko jest możliwe”, 43 proc. odczuwa szacunek, a około 33 proc. — dumę i podziw.

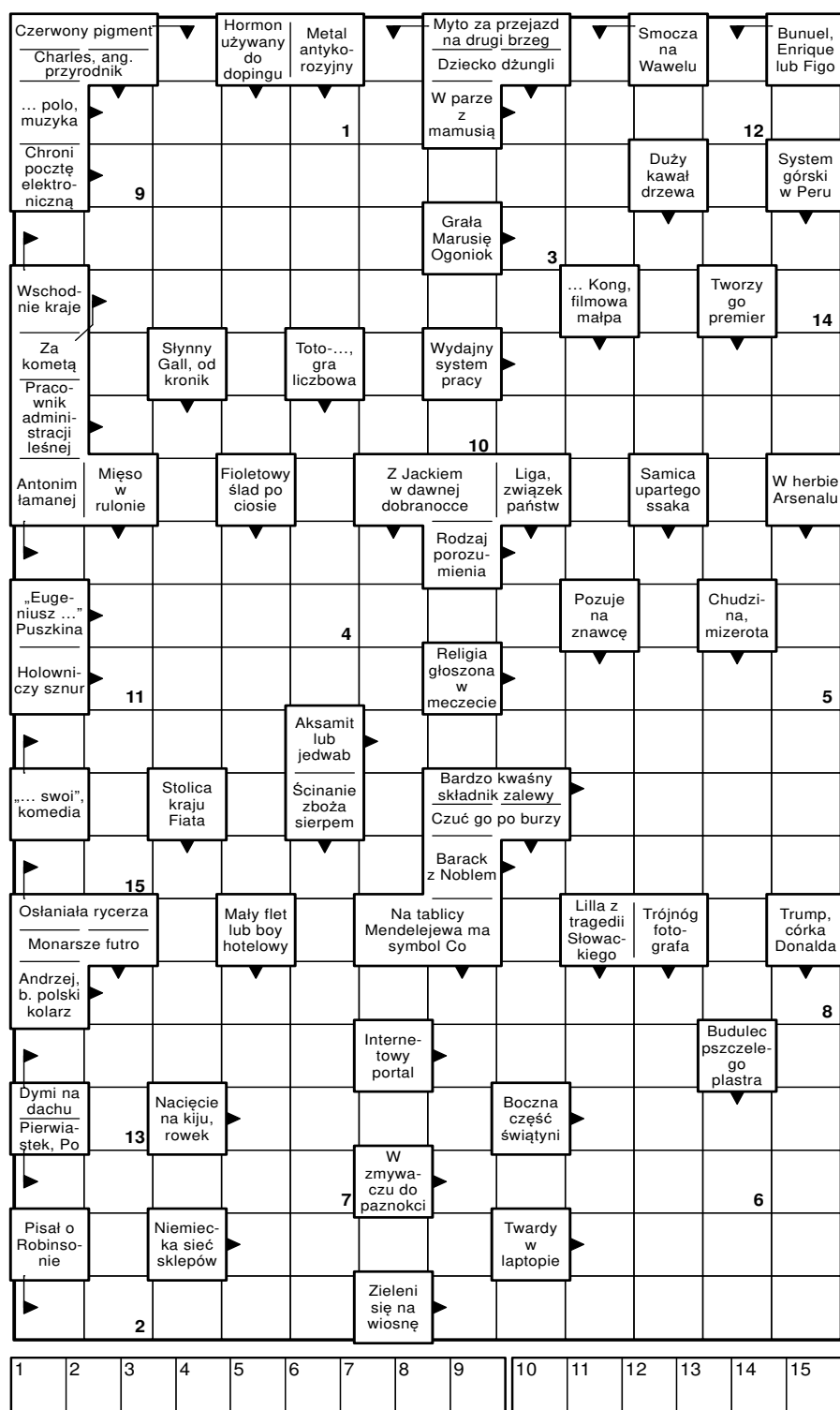
„Sport to droga, na której ludzie często odkrywają siebie na nowo. Kiedy mówimy o równości, musimy mówić również o możliwościach, a sport je stwarza. Daje on nie tylko siłę fizyczną, ale także pewność siebie i zmienia nastawienie społeczeństwa” — mówi Mindaugas Bilius, prezes Litewskiego Komitetu Paraolimpijskiego.

„Widzę, jak dzieci, które przychodzą spróbować sportu paraolimpijskiego, ośmielają się odważniej marzyć, a ich rodzice — bardziej wierzą” — dodaje.

Choć respondenci dostrzegają poprawę i wyrażają chęć integracji, badanie potwierdza, że pełna równość wciąż pozostaje wyzwaniem. Dalsze działania w zakresie edukacji, infrastruktury oraz inicjatyw społecznych pozostają kluczowe, by osoby niepełnosprawne mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym. ■

Opr. J. B. na podst. Zenpr.lt

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 4-5 LISTOPADA

Poziomo: RESOR - KURAŚ - AUTOMOBIL - KADET - JAJKO - DANONE - ZANUSSI - SZRAMA - KCIUK - AISZA - TOKARKA - BARKA - AGENT - KEFIR - MOKATE - AD-EPT - BANER - KANAPKA - NARY - SANKI - SKECZ - ARAFAT - WUZETKA - NIKON - OBRADY - PION - EURO - JELEC - DYKTAT - KARA - SABA

Pionowo: DRUKARZ - OBRONA - KWITEK - ETAN - RĘKA - NIEUK - SODOMA - ARKADA - CZOPEK - OMEN - MARKET - PSZENICA - PROTEZA - KAFEJKA - ANA-KONDA - KIJANKA - ARAB - KRAB - PULA - UCIĄG - DANIA - REKS - JUSIS - ELENA - FLAUTA - TANK - SUZIN - PERŁA - DRAB - OSIKA - TATRY - TOYOTA

Hasło: Nieprzebrany gąszcz

Uśmiechnij się!

Przewodnik w zamku zwraca uwagę uczestniczące wycieczki:

– Proszę nie siadać na tronie Ludwika Filipa!

– Niech się pan nie złości! Jeśli przyjdzie, ustąpię mu!

***

Kanar sprawdza bilety w autobusie. W końcu dociera do pasażera drzemącego na tyle i puka go w ramię:

– Bilecik proszę!

Pasażer otwiera zaspane oczy. Marszczy brwi i odpowiada z niechęcią:

– Człowieku... Kierowca sprzedaje.

***

Szef na zebraniu oznajmia swoim podwładnym, że ma dwie wiadomości dla nich, jedną dobrą i jedną złą.

– Od której zacząć? – pyta.

– Od złej – odpowiadają pracownicy.

– Zła wiadomość jest taka, że w tym miesiącu macie mniejszą wypłatę.

– A dobra szefie? – pyta pracownik.

– Dobra wiadomość jest taka, że w tym miesiącu pensja jest wyższa niż ta co będzie za miesiąc.

***

Pijak do pijaka:

– Ty, która może być godzina?

– Na pewno nie ma dziesiątej!

– A skąd wiesz?

– Aaa bo o dziesiątej miałem być w domu, a jeszcze nie jestem!

***

Rozmawiają dwaj menele:

– Zenek, a no pokaż, co to za cudo?

– Ty, to tatuaż, pamiątka z podróży po Kubie dwadzieścia lat temu!

– Bardzo ładny ten skorpion. Zenek, a powiedz, to nie schodzi z wodą?

– Czy ja wiem?

***

Przychodzi baba do lekarza i pyta:

– Czy nie zostawiłam u pana halki?

– Nie, na pewno nie.

– To przepraszam, musiałam zostawić u dentysty.

***

Rozmowa dwóch kolegów po długim czasie.

– Zdychu, sto lat cię nie widziałem! Co u ciebie słychać?

– Sporo nowości! Pracę zmieniłem, ... na papierkową!

– Ty? I papierkowa robota?

– No, na budowie składam worki po cementie!

XII MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL TEATRALNY WILEŃSKIE SPOTKANIA SCENY POLSKIEJ

WILNO • TROKI • NOWA WILEJKA • RUDOMINO

TEATR BEZ GRANIC

6-10.11
2025

UKRAINA

WDOWY

Polski Teatr Ludowy we Lwowie

Reżyseria, dramaturgia, scenografia,
opracowanie muzyczne: **Zbigniew Chrzanowski**
Obsada: **Jadwiga Pechaty, Irena Słobodiana,**
Grażyna Basarabowicz, Wiktor Lafarowicz,
Kazimierz Kosydor, Bronisław Zajdel.

Czarna komedia mistrza absurdu. Śmierć oswojona i...
obsmiana. Spotkanie dwóch wdów jest punktem wyjścia
do bardzo nieoczywistych rozważań egzystencjalnych
i eschatologicznych. Spektakl benefisowy, uświetniający
jubileusz 50-lecia pracy artystycznej dwóch aktorek:
Ireny Słobodiany i Jadwigi Pechaty.

Premiera: 2024

Czas trwania: 45'

15+

7.11
2025

g. 18:30

Wileński Teatr Stary (d. Teatr na Pohulance)
ul. Basanavičiaus 13

INFORMACJE / REZERWACJE
codziennie: 10:00-17:00

+370 65264608

www.teatrstudio.lt

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Drogo kupujemy las, ziemię. Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie.

Tel. +370 606 01 125

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja

starych grobów i inne prace. www.gravas.lt

Tel. 0 670 06 868.

Pokrycie dachowe, naprawa. Wilno i rejon wileński.
www.vilniaus-stogai.lt
Tel. +370 64471112

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Szybko i skutecznie uczę uczniów i dorosłych języka litewskiego. Przygotowuję do egzaminów i kategorii.

Wilno, tel. 0 600 03 308

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

Sprzedajemy różnego rodzaju drwa opałowe. Przywozimy od 4 kub. m i więcej. Wilno i rejon wileński. Tel. 068851937

UAB „Termoliuksas”

zatrudni menedżera i zastępcę dyrektora.

Wynagrodzenie umowne.

Wymagania: wykształcenie wyższe techniczne.

Praca na pełny etat. Praca stacjonarna.

Miejsce pracy: Wino, ul. Ozo 20-12

Tel.: +370 68517721;

e-mail.: info@termoliuksas.lt

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej (**Naugarduko**) 76. **Pokój Nr. 211.**

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod nr tel. **(+370 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00.**

Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci. Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
  - komputery • monitory
  - kamery wideo
  - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
  - radiotelefony
  - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

KAWIARNIA

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

Sprzedaj las

(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!

+370 659 99929

KUPUJEMY LASY

DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

MB „ALTDENT”

Klinika L. i A. Tretjakovów

- Leczenie • Protezowanie
  - Implantowanie
  - Higiena jamy ustnej
  - Wybielanie zębów
  - Ortodonta. Periodontolog. Endodontolog.
- Współpracujemy z kasą chorych

0 (5) 248 5793, +370 687 17 760

Ul. Parko 55-1, Vilnius, (godz. 8-17), www.altdent.lt

Wileński Oddział Miejski Związku Polaków na Litwie
zaprasza na eliminacje do

31. Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastoralek im. ks. Kazimierza Szwarlika!

Największy festiwal kolędowy w Europie!
Soliści i zespoły z Wileńszczyzny i całej Litwy –
pokażcie swój talent!

Dzieci, młodzież i dorośli od 6. roku życia
mogą wziąć udział!

Zgłoszenia wysyłamy do 28 listopada
Eliminacje: 5 grudnia, godz. 16:00

Dom Kultury Polskiej w Wilnie, ul. Naugarduko 76
Najlepsi wykonawcy pojadą na wielki finał w Będzinie
– stolicy polskiej kolędy!

To wyjątkowa okazja, by zaprezentować talent
i pielęgnować polskie tradycje bożonarodzeniowe.
Szkoły, parafie, domy kultury i wszystkie
rozśpiewane wspólnoty – zapraszamy do udziału!
Niech piękne polskie kolędy zabrzmiały donośnie na Litwie!

Kontakt: koordynator eliminacji – Janina Stupenko
(0037065277116, jankastu@gmail.com)

Więcej informacji: www.mfkip.pl

KURIER
WILEŃSKI

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Vilnius, Birbinių 4A, 2 piętro, 12 gabinet,
tel. +370 5 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 – 16.30 (w dniach pracy)

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Studio Wilno”
07.05 S. „Rodzi-
na Treflików”
07.15 „Alchemik”
07.30 „Pożyteczni.pl”
07.55 „Smaki świata”
08.15 „Przepis dnia”
08.20 „W Pol-
ską jedziemy”
08.45 „Rozmowy
(nie)wygodne”
09.20 „Strona
po stronie”
09.35 „Sensa-
cje XX wieku”
10.25 „Zapomnia-
ni, odzyskani”
10.30 „Gra słów.
Krzyżówka”
10.50 „Słownik
polsko@polski”
11.20 „Alchemik”
11.35 S. „Rodzi-
na Treflików”
11.45 „Tacy byliśmy”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Res Poloniae”
13.30 „Polacy
to wiedzą!”
14.00 „To jest grane”
14.25 „Czeska
mitologia” film dok.
15.10 „Całkiem
niezła historia”
15.25 „Astronarium”
15.50 „Info Wil-
no – Flesz”
16.00 „Koronka do
Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy
szczęścia”
17.10 S. „Rodzi-
na Treflików”
17.25 „Raport
naukowy”
17.50 S. „Dewajtis”
18.35 „Ex Libris”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Studio Wilno”
19.35 „Z pamięci”
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 „Program
informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Komi-
sarz Alex”
21.50 „Kobie-
ty Podhala”
22.15 „W Pol-

ską jedziemy”
22.40 „Res Poloniae”
23.05 S. „Na sygnale”
23.30 „Info Wilno”
23.45 „Studio Wilno”
00.05 „Sensa-
cje XX wieku”
00.55 „Ex Libris”

6.00 Hymn Repu-
bliki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07,
3.37, 8.07, 8.40
Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kry-
minalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk
o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica
dużego miasta”
11.25 S. „Morder-
stwo na północy”
12.15 „Zgadnij
i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy!
Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00,
Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień
dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij
i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 LRT słucha
20.00 Ośmiornica
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Stonkus
bezpośrednio”
22.30 S. „Twin
Peaks 3. Powrót”
23.30 S. „Dzielnica
dużego miasta”
00.20 Euromaxx

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom
i Jerry Show”
7.00 S. „Anupama”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważ-
ne sprawy”
11.00 S. „Dziedziczka”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Książnicz-

ka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wie-
czór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Za czy przeciw?
21.00 „Niebez-
pieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Na samą myśl
o Tobie” thriller
00.25 S. „Alarm:
Wydział Osób
Zaginionych”

6.00 Hymn Repu-
bliki Litewskiej
6.02 Litwa mówi
7.00 Co dalej?
8.00 Jesteśmy
Ukraińcami
8.30 Myśli na święta
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Euromaxx
12.00 „Legends.
Solistka operowa
Irena Jasiūnaitė”
13.00 Kocham Litwę
14.30 „Zgadnij
i odgadnij”
15.00 Urodzeni
tego samego dnia
16.00 „Drogi. Sa-
mochody. Ludzie”
16.30 „1000 cu-
dów świata”
17.30 Detekty-
wi historyczni
18.30 S. „Zadzwoń
do położnej”
19.30 „Wszystko jest
jednością. Święty
Jozafat” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Drugi
akt” komedia
23.00 „100 lat.
Program o dłu-
gowieczności”
23.30 Gospodarstwa
domowe ożywają
00.00 S. „Obietnica”

6.00 „Świat we-
dług kobiet”
7.00 „Dobry wie-

czór szou”
8.30 „Szczęście tkwi
w (nie)pieniądzach”
9.00 „Kobiety
kłamią lepiej”
10.00 S. „W wi-
rze miłości”
11.00 S. „Napisa-
ła: Morderstwo”
12.00 S. „Cał-
kiem sami”
14.00 S. „Miłość
jest moim życiem”
15.00 S. anim.
„Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gliny”
21.00 „Szczęście
tkwi w (nie)pienią-
dzach” komedia
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Tango
One” dramat

6.00 „Moja kuch-
nia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.30 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuch-
nia najlepsza”
15.00 S. „Pod
pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „911”
21.00 „41 dni na-
dziei” dramat
22.55 „Jonah
Hex” film fab.
00.35 S. „FBI”

5.00 „Nowy dzień”
6.00 S. „Stary”
7.30 S. dok. „Na-
sze miasta”
8.30 S. „Poświę-
cić wszystko”
9.30 S. „Królowa gry”
10.30 S. „Mosty
naszego życia”
11.30 S. „Scho-
dy do nieba”

12.30 Sprawa gustu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwszy raz
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Najlepszy
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Królowa gry”
21.25 S. „Mosty
naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 S. „Scho-
dy do nieba”
01.00 Nowy dzień

5.50 S. „Straż-
nik Teksasu”
7.55 S. „Cobra 11”
9.00 „Zwiadow-
ca przeszłości”
9.30 „Gwiazdy
lombardu”
10.00 „Pod pokła-
dem. Sardynia”
11.00 „Najzabawniej-
sze amerykańskie
filmy domowe”
12.00 „Liczba
czy herb?”
13.00 S. „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Ostatni
sprawiedliwy”
16.00 S. „Straż-
nik Teksasu”
18.00 S. „Simp-
sonowie”
19.00 „Pod pokła-
dem. Sardynia”
20.00 „Najzabawniej-
sze amerykańskie
filmy domowe”
21.00 „Poker
Face” thriller
22.35 S. „Yellowstone”
23.40 „Dron”

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Powrót
Molphara”

10.00 S. „Specjalista”
11.00 S. „Ratownictwo alpejskie”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Tajemnice Brokenwood”
22.50 S. „Straż Pożarna Chicago”
23.55 S. „Sommerdahl”

06.25 S. „Wichrowe wzgórze”
07.10 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 Serwis Info
09.20 S. „Za-raz wracam”
09.55 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „To się opłaca”
13.55 „Taniec żurawi”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Za-raz wracam”
22.10 S. „Ojciec Mateusz”

23.10 „Sprawa dla reportera”
00.10 „Ukraina: Zwierzęta w cieniu wojny” film dok.

07.05 „Afisz kulturalny ekstra”
07.15 „Muzyczne poranki”
07.55 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 „Podróż z historią”
09.15 „Porozmawiajmy szczerze”
10.00 S. „Dyrektorzy”
11.35 „Człowiek z Rio” film fab.
13.40 „Reżyserzy”
14.40 „Kolekcja”
15.00 „Niedziela z...”
15.55 „Ucieczka” film obycz.
17.25 S. „Dyrektorzy”
19.05 „Wstęp Wolny”
19.20 „Portrety”
21.00 „Hala odlotów”
22.00 „Ślodziak” film fab.
23.50 Wydarzenie aktualne

07.15 Panorama
07.35 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Górna półka smaku”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.40 Kierunek Zachód
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Za marzenia”
14.55 „Studio w kontakcie”
15.40 „Całkiem niezła historia”
16.00 Serwis Info
16.10 Daję słowo
17.00 Słownik polsko@polski
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Makłowicz w podróży”

19.45 „Panorama”
20.10 „Wilnoteka”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Kruk”
23.15 Polonia
 24. Tygodnik
23.50 „Tylko jeden skecz”

08.00 „Był taki dzień”
08.05 S. dok. „Wojownicy czasu”
08.35 „Fake czy historia?”
09.10 S. „Wojenne dziewczyny”
09.50 S. dok. „Korona Gór Polski”
10.20 „Sokoły wolności” film dok.
11.10 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.35 „Człowiek zwany Nikiforem” film dok.
12.25 „Kresowe nekropolie”
12.40 S. dok. „Historia literatury według Antoniego Libery”
13.00 „Ex Libris”
13.20 S. „1920. Wojna i miłość”
14.05 „Zdobycy Karpat” film dok.
14.25 S. dok. „Rozkwit bałkańskich miast”
15.20 S. dok. „Droga do triumfu”
16.10 „Kuchnia dwudziestolecia”
16.35 S. „Korona królów”
17.05 „Prasa donosi”
17.10 S. dok. „Sensacje XX wieku”
17.55 „Polska i świat z historią w tle”
18.15 „Historia Polski”
19.10 „Historia Mediów”
19.35 „Flesz historii”
19.50 S. dok. „Polskie 100 lat”
20.15 S. „Wojenne dziewczyny”
21.00 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
21.05 S. dok. „Galeria Widmo”

21.15 „Siostry. Dziesięć panien mądrych” film fab.
22.10 „Rzeczpospolitej dni pierwsze” dramat
23.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktaria polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 János Esterházy. Niewymazana historia
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielną niewiastą
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie

13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
14.05 Mateczniki Polskości
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.35 Cichy bohater z Puszczy Białowieskiej
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy ma-luch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Łowcy klasyków
10.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czterech kółek
16.00 Poszukiwacze opali
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Łowcy staroci
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP
WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Studio Wilno”
07.05 „Super-kowe ABC”
07.30 „Imbir i Cytryna”
07.55 „Okrasa łamie przepisy”
08.20 „Szlakiem Kolberga”
08.45 „Polonia 24”
09.20 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939–1945” film dok.
09.35 „Sensacje XX wieku”
10.25 „Jesteśmy stąd”
10.30 „Gra słów. Krzyżówka”
10.50 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
11.20 „Super-kowe ABC”
11.45 „Rozmowy na dwie głowy”
11.50 „Kobiety Podhala”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Ducho-wym szlakiem”
13.25 „Do śmiechu!”
14.10 „Strona po stronie”
14.25 „Rzeczpospolita Zakopiańska” film dok.
15.10 „Notacje”
15.25 „Sonda 2”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Super-kowe ABC”
17.30 S. „Mami Fatale”
17.45 S. „Na dobre i na złe”
18.30 „Unia kulinarna”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Studio Wilno”
19.35 „Teatr. Odwrócona czasoprze-strzeń” film dok.
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Film fabularny” film fab.
22.45 „Ducho-wym szlakiem”

23.05 S. „Ojciec Mateusz”
00.00 „Info Wilno”
00.15 „Studio Wilno”
00.35 „Sensacje XX wieku”

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 1000 cudów świata
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Złoty umysł”
22.45 „Dźwięk metalu” dramat
00.45 „Miłość i turbulencje” komedia

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Anupama”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważne sprawy”
11.00 S. „Dziedziczka”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”

16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Granica mroku” dramat
23.40 „Wykopalska” thriller
01.30 „Countdown” thriller

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Stonkus bezpośrednio”
7.00 LRT słucha
7.30 „Ośmiornica”
8.00 „Nasza rosyjska ulica”
8.30 Żyć tak czysto, jak to możliwe
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny rzeczywistości”
12.00 „Wszystko jest jednością. Święty Józef” film dok.
13.00 Oto kino!
13.00 Litwin w sercu
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Urodzeni tego samego dnia
16.00 Drogi. Samochody. Ludzie
16.30 „1000 cudów świata”
17.30 „Wieczór z Audriusem Girzadasem”
18.30 S. „Dom Marzeń”
19.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność doceniania pokoju”
20.00 Dzień Kultury
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Filip” dramat
23.30 „Mulholland Drive” dramat
02.00 Ważna godzina

6.00 „Farma Vytara”
7.00 „Gliny”
8.30 „Szczęście tkwi w (nie)pienią-

dzach” komedia
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Tylko my dwoje”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
17.55 „Pomysł na dom z IKEA”
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „GoŽalgiris”
19.45 Mistrzostwa Euroligi „Žalgiris”
 „Valencia Basket”
22.00 TV 3 wiadomości
22.30 „Demeter: Przebudzenie zła” film fab.
01.00 „Nieuchronna sprawiedliwość” film fab.

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.30 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Gladiatorzy”
21.30 „Repeater” film fab.
23.50 „41 dni nadziei” dramat

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Chcę pracować
8.00 S. „Scho-dy do nieba”
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 Godzina TV wolność

15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 Wszystko jest mierzone
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Królowa gry”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Pół godziny z Valatką
00.30 Litwa świata

5.50 S. „Strażnik Teksasu”
7.55 S. „Cobra 11”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Sardynia”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 S. „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Ostatni sprawiedliwy”
16.00 S. „Strażnik Teksasu”
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Sardynia”
20.00 „Gliny”
21.30 „Udając gliniarzy” komedia
23.25 „Nowe oblicze Greya” dramat

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Powrót Molphara”

10.00 S. „Specjalista”
11.00 S. „Ratownictwo alpejskie”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Sherwood”
23.20 S. „Straż Pożarna Chicago”
00.20 S. „I Bastardi Di Pizzofalcone. Ja, dranie”

06.25 S. „Wichro-
 we wzgórze”
07.10 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja
 Mszy Świętej z Sank-
 tuarium Matki Bożej
 na Jasnej Górze”
08.30 „Agape Bli-
 sko Ciebie”
09.00 Serwis Info
09.20 „Okrasa
 łamie przepisy”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komi-
 sarz Alex”
12.00 S. „Ojciec
 Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Maga-
 zyn Rolniczy”
13.55 „Świat
 snu” film dok.
15.00 S. „Wichro-
 we wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów.
 Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to
 melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”

20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Za-
 raz wracam”
22.10 S. „Komi-
 sarz Alex”
23.10 „Porady na
 zdrady” komedia
01.00 S. „Drelich”

07.55 „Tamte
 lata, tamte dni”
08.35 „Podró-
 że z historią”
09.20 „Wstęp Wolny”
09.45 „Którędy
 po sztukę”
10.00 „Przez Atlan-
 tyk” dramat
11.10 Informa-
 cje kulturalne
11.25 MYSTERIUM
 TREMENDUM
11.45 Koncert
13.00 „Mów mi
 Kate” film dok.
14.45 „Jak to się
 mówi, czyli Kasia
 u Bralczyka”
15.25 „Skrzypek na
 dachu” musical
18.35 „Benefis”
19.40 „Kolekcja”
20.00 „Legenda opery”
21.00 „Biała Od-
 waga” dramat
23.10 „Tygodnik
 Kulturalny”
00.05 „Słodziak”
 film fab.

07.15 „Panorama”
07.35 „Vito od-
 krywa Polskę”
08.00 „Makłowicz
 w podróży”
08.30 Pytanie
 na śniadanie
12.40 Wilnoteka
13.00 Serwis Info
13.10 S. „M jak miłość”
14.50 „Polonia
 24. Tygodnik”
15.25 Tamte
 lata, tamte dni
16.00 Serwis Info
16.10 „Wszystko
 przed nami”
16.40 „Dobre strony”
17.00 „Świętość w

cienu zbrodni. Pra-
 wosławni męczennicy
 katyńscy” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.20 Gra słów.
 Krzyżówka
18.50 Te-
 leexpress Extra
19.15 „Rączka gotuje”
19.45 „Panorama”
20.10 „Ola Polonia”
20.30 Program
 informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Na do-
 bre i na złe”
22.15 S. „Na sygnale”
23.10 S. „07 zgłoś się”
00.10 Panorama

08.20 „Był taki dzień”
08.24 „Flesz historii”
08.35 „Spór o historię”
09.10 S. „Wojen-
 ne dziewczyny”
09.55 S. dok. „Ko-
 rona Gór Polski”
10.20 „Historia Polski”
11.15 S. dok. „En-
 cyklopedia II woj-
 ny światowej”
11.35 „Gdańsk
 1939” film dok.
12.30 „Przypadek
 Polski. Polityka i idee”
12.50 „Fake czy
 historia?”
13.25 S. „1920.
 Wojna i miłość”
14.10 „Szlakiem
 miejsc niezwykłych”
14.20 S. dok. „Naj-
 mniejsze kraje Europy”
15.10 S. dok. „Ga-
 leria Widmo”
15.20 „Grozny.
 Czeczeński tygrys
 Putina” film dok.
16.10 „Kuchnia
 dwudziestolecia”
16.35 S. „Koro-
 na królów”
17.00 „Histo-
 ria Mediów”
17.30 S. dok. „Sen-
 sacje XX wieku”
18.30 „Maria” film dok.
19.25 „Polska i świat
 z historią w tle”
19.50 S. dok. „Od-
 naleźć Zaginione”
20.15 S. „Wojen-
 ne dziewczyny”

21.00 „Nazistowski
 szwadron wieloryb-
 niczy” film dok.
21.40 „Piosenką
 przez historię”
21.55 „Persona non
 grata” dramat
23.25 „Poznań
 56” dramat
01.35 „Galicja.
 Miasta i ludzie”

00.00 Telewizyjny
 Uniwersytet Biblijny
01.00 Modlitwa w
 Sanktuarium św.
 Józefa w Kaliszu
03.25 Święty na
 każdy dzień
03.30 Każdy ma-
 luch to potrafi
03.45 Modlitwa
 z telefonicznym
 udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Głos Polski
05.00 Apel Ja-
 snogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski
 Punkt Widzenia
06.00 Przetrwaliśmy
06.30 Miłość więk-
 sza niż strach
07.40 50 lat w
 Republice Konga
08.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski
 Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Centrum
 Ewangelizacji
10.10 Z wędką nad
 wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na
 każdy dzień
10.45 Jestem Mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Był czło-
 wiek posłany
12.25 Głos Polski
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Odwaga wiary
14.30 Msza świę-
 ta z Jasnej Góry
15.20 Muzycz-
 ne chwile

15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w
 Godzinie Miłosierdzia
 Koronką do Boże-
 go Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura
 Obiektywnie
17.40 Wykłady z
 kongresu: Katolicy a
 tożsamość Europy
18.30 Łączy
 Nas Historia
18.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Wester-
 platte Młodych
20.00 Warto za-
 uważać... w mija-
 jącym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc
 Ojczyzna
22.00 Apel Ja-
 snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski
 Punkt Widzenia
23.00 Jestem
 tylko woźnym
00.10 Przegląd
 Katolickiego Tygo-
 dnika „Niedziela”
23.55 Walka o życie

7.00 Fani czte-
 rech kółek
10.00 Łowcy klasyków
13.00 Łowcy staroci
15.00 Złota gorączka
17.00 Jak to jest
 zrobione?
17.30 Łowcy sta-
 roci: renowacje
18.00 Fani czte-
 rech kółek
19.00 Jak to jest
 zrobione?
20.00 Fani czte-
 rech kółek
21.00 Życie codzienne
 służby granicznej
23.00 Kame-
 ra policyjna
24.00 Nagi instynkt
 przetrwania

TVP
WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Studio Wilno”
07.05 „Domisie – Wróżka Zębuszka”
07.30 „Rok w ogrodzie”
08.00 „Unia kulinarna”
08.20 „Wojownicy czasu – 20 pułk piechoty”
08.45 „Niezwykłe historie Białoczerwonych – Jadwiga Jędrzejowska”
09.05 „Jesteśmy stąd”
09.10 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny – Madonna Gregoriańska – Matka Boska Kodeńska”
09.25 „Prywatne życie zwierząt – Skok w bok”
09.50 „Rosół polski”
10.15 „Domisie – Wróżka Zębuszka”
10.40 S. „Znak Orła”
11.10 „Do śmiechu!”
12.00 S. „Plebania”
12.45 „Teatr. Odwrócona czasoprzestrzeń” film dok.
13.30 „Jesteśmy stąd”
13.40 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939–1945”
13.55 „Imbir i Cytryna”
14.15 „Daję słowo – Maciej Orłoś”
15.10 S. „Kocham misarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Balans bieli”
18.10 S. „Ludzie i bogowie”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Ewangelia Litewski”
19.25 „Strona po stronie”
19.40 „Niezwykłe historie Białoczerwonych – Jadwiga Jędrzejowska”

20.00 „Polacy to wiedzą!”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „To jest grane”
21.30 „The Voice of Poland”
00.20 „Pielgrzym nadziei” film dok.

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Co dalej?”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „100 lat. Program o długowieczności”
8.30 „Teraz tutaj?!”
9.00 „9.35, Dzień dobry Litwo”
9.30 „10.30, 11.30 Wiadomości”
12.00 S. „Dziki niebo”
12.55 S. dok. „Najbardziej malownicze rejsy rzeczne na świecie”
13.50 S. „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 „Dajmy czadu!”
17.00 „Piękna i potężna Litwa”
17.30 „Przepisy na dobre życie”
18.30 Wiadomości
19.00 „Jeśli nie grzyby”
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę”
22.45 „Wspaniała Siódemka” film akcji
00.55 „Filip” dramat

6.00 Filmy anim.
9.00 „Alvin i wiewiórki” film fab.
10.55 „The Tiger Rising” film fab.
13.05 „Zmierzch tytanów” film fab.
15.20 „Akademia Policyjna 1” komedia
17.30 „Będzie wszystkiego”
18.30 Wiadomości
19.30 Wyzwanie

LNK. Nowy hit.
21.30 „Borderlands” komedia
23.30 „Wywiad” komedia

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Piękna i potężna Litwa”
6.30 Dzieci tyśiąclecia
7.25 Złoty umysł
8.30 Encyklopedia Gustawa
9.00 Gen ciekawości
9.30 „Żyć tak czysto, jak to możliwe”
10.00 „Co dobre go, sąsiedzie?”
10.30 Pahonia
11.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
11.30 „Nasza rosyjska ulica”
12.00 „Litwin w sercu”
13.00 „Gospodarstwa domowe ożywają”
13.30 „Historie ścienne”
14.00 „Koncert życzeń”
15.30 „Drogi Boga są nieznane”
16.00 „Mój nauczyciel”
16.30 „Euromaxx”
17.00 „Granie historii”
18.00 „W 75. rocznicę urodzin prozaika i dramaturga Ričarda Gavelisa. Legendy”
19.00 „Legendy”
20.00 „Oto kino”
20.30 „Panorama”
21.00 „Sen nocy letniej” komedia
23.00 „Vilnius Mama Jazz 2024”
00.15 S. „Maria Antonina”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Wróżby Kotryny”
10.30 „Przepis na

udany weekend”
11.00 S. dok. „Dziki indyjskie koty”
12.00 S. dok. „Przeżycie w amazońskiej dżungli”
13.10 „Sinbad: Legenda Siedmiu Mór” film fab.
14.50 „Życie Pi” dramat
17.30 „Co i za ile?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 „Gra „galvOK””
22.00 „Gładiator II” film fab.
01.20 „Ktoś we mnie” dramat

6.00 „Opuszczone budynki”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
9.00 „Mistrzowie LEGO”
10.00 „Jestem gwiazdą. Wypuście mnie!”
11.30 „Opuszczone budynki”
12.30 S. dok. „Obludzone lotnisko na Alasce”
13.30 „Orły lombardu”
14.00 „Bitwa ekstransów”
16.30 Mistrzostwa LKL „Neptūnas”
„Juventus”
19.00 Mistrzostwa LKL „Gargždai”
„Lietkabelis”
21.30 „Arktika” dramat
23.40 „Repeater” film fab.

lrytas.tv

6.00 S. „Schoody do nieba”
8.00 S. dok. „Wojownicy”
8.30 S. dok. „Ukryta Połaga. Połaga o dwóch twarzach”
9.00 Litwa świata
9.30 „Chcę pracować”
10.00 „Najlepsze koszykówki”
11.00 S. dok.

„Czyste miasta”
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 S. dok. „Šarūnas Marčionis. 1. „Piosenka – metafora życia””
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.30 „Grunwald dotknął I. Okrążenia zwycięstwa” film dok.
17.00 Pierwszy raz
17.30 „Życie w biznesie”
18.00 Wiadomości
18.30 „Pierścień Bushido”
19.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
20.00 Wiadomości
20.30 S. „Cecelia Ahern”
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Poświęcić wszystko”

5.35 S. dok. „Dziki Meksyk”
6.40 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 S. dok. „Dziki zwierzęta. Hipopotamy – giganci afrykańskich rzek”
12.00 S. dok. „Tropikalne wyspy”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 Mistrzostwa URBONKL „JurbarkasKarysManvesta” „NeptūnasAkvaservis”
15.55 Formuła 1
17.00 „Magazynewe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.30 „Wyspa Man. Australia”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Adwokat diabła” dramat
23.00 „Oddział zabójców” film fab.

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Powrót Molphara”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Ratownictwo alpejskie”
13.10 „10 lat młodszy”
13.45 „Jamie Oliver. Gotowanie za mniej”
14.45 „Prawie żonaty”
15.45 „Kakawa”
17.45 „Północ-północny zachód. Dzikie Sven”
19.50 S. „Mistrzowie zbrodni”
21.00 S. „Vera”
22.50 S. „Sherwood”
01.20 „Alicja, kochanie” dramat

05.55 „Skutki noszenia kapelusza w maju” film obycz.
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.55 S. „Ranczo”
11.00 S. „Kocham cię, Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 „Ostatnia walka Apacza” western
14.40 „Na granicy wymarcia”
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 „Rolnik szuka żony”
17.05 S. „Dzień dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Ojciec Mateusz”
19.40 „Jaka to melodia?”

20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Profilanka Jastrzę”
22.25 „1917” dramat
00.35 „Kill Bill” film akcji

07.00 „Geronimo” western
08.55 Informacje kulturalne
09.25 Koncert
10.40 S. dok. „Van Gogh. Prawdziwa historia”
11.45 „Ruchomy zamek Hauru” film anim.
13.55 „Legenda opery”
14.50 „Conrad Festiwal 2025”
15.25 „Dekalog – Jeden” film TVP
16.30 „Tamte lata, tamte dni”
17.15 „Skrzypek na dachu” musical
20.20 „Dzień z życia artysty”
21.00 „Podróż do Indii” film obycz.
23.55 „Ella Fitzgerald: Live At Montreux 1969”

07.15 „Panorama”
07.35 „Giganci nauki”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
13.00 S. „Sposób na Alcybiadesa”
14.05 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.35 S. „Na dobre i na złe”
15.30 S. „Na sygnale”
16.25 Okrasa łamie przepisy
17.00 „Kulturalni PL”
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „M jak miłość”
19.20 „Lecę za miłością”
19.55 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”

20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Ranczo”
23.10 S. „Stawka większa niż życie”
00.10 „Kortez na dobry wieczór”

08.50 „Był taki dzień”
08.55 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.20 „Flesz historii”
09.35 „Było, nie minęło”
09.55 „Piosenką przez historię”
10.05 S. „Gruby”
11.05 S. dok. „Odnażyć Zaginionie”
11.30 „Piosenką przez historię”
11.40 S. dok. „Rozkwit bałkańskich miast”
12.30 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
12.40 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.30 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
13.55 S. dok. „Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego”
14.45 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
15.00 „Rozmowy kontrolowane” komedia
16.35 „Na bitwym szlaku”
17.00 „Fake czy historia?”
17.35 „Jaster” film dok.
18.35 „Historia jednej fotografii” film dok.
19.05 S. „Dom”
20.30 „Piosenką przez historię”
20.40 „Grozny. Czezeński tygrys Putina” film dok.
21.30 „Był taki dzień”
21.35 S. dok. „Kanaładyjskie Parki Narodowe”
22.25 „Odwiedź mnie we śnie” dramat
23.35 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
23.55 „Rzeczypospolitej dni pierwsze”

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Łączy Nas Historia
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
06.50 Stanisław Ledóchowski i jego twórczość
08.10 Serce i oblicze Boga
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Dar Wiary
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielną niewiastę
16.15 Mateczniki Polkości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Ojcostwo polecam
18.30 Przełamuj bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 W naszej Rodzinie
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Amerykańskie motocykle
12.00 Ludzie ze stali
14.00 Renowacje
16.00 Alaska
17.00 Klasyczne samochody
18.00 Złota zatoka
19.00 Poszukiwacze opali
20.00 Fani małych domów
21.00 Nieznana ekspedycja
22.00 Dziwne spotkania
00.00 Nagi instynkt przetrwania

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939–1945” film dok.
07.00 „Polacy Świata – Jadwiga Michalska Picado”
07.05 „Detektyw Literka”
07.20 S. „Kuba i Śruba”
07.30 „Górna półka smaku”
08.00 „Wilno na Dzień dobry”
09.00 „Imbir i Cytryna”
09.25 „Kulturalni PL”
10.15 „Detektyw Literka”
10.30 „Studio Raban”
10.50 „Nauka li-terek z Żużu”
10.55 „Sonda 2”
11.25 „Raport naukowy”
11.45 S. dok. „Całkiem niezła historia”
12.00 S. „Plebania”
12.45 „Jesteśmy stąd”
12.50 „Górna półka smaku”
13.15 „Rosół polski”
13.45 „Ewangelia Litewski”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.10 „Balans bieli”
15.45 S. dok. „Jeden dzień z życia”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Wileński koncert życzeń”
16.45 S. „Noce i dnie”
17.40 „Anna Dymna – spotkajmy się”
18.05 „Szansa na sukces”
19.00 „Imbir i Cytryna”
19.20 S. dok. „Jeden dzień z życia”
19.30 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
20.00 „Przegląd tygodnia”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
21.45 „Hasztagi tygodnia”
22.25 „Teatr. Od-

wrócona czasoprze-
 strzeń” film dok.

23.15 „Wileński
 koncert życzeń”

23.40 „The Vo-
 ice of Poland”

6.00 Hymn Repu-
 bliki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Dzień Kultury
8.00 Święteczne myśli
8.30 „Dobrze jest
 mieszkać na wsi.”
9.00 „Kalendarz
 ogrodnika”
9.30 „Notatki
 przyrodnika”
10.00 Encyklope-
 dia Gustawa
10.30 Dzieci ty-
 siąclecia
11.30 „Młodszy brat”
12.00 S. dok.
 „Dwie Ameryki”
12.45 S. dok. „Se-
 kretary Zaczarowa-
 nych Lasów”
13.35 S. dok.
 „Małe zwierzęta”
14.00 S. „Marple
 Agathy Christie”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detekty-
 wi historyczni
17.00 Wieczór z Au-
 driusem Giržadasem
18.00 Tydzień
 Rowerowy
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno
 na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Ma-
 ria Antonina”
21.55 „Aloha” ko-
 mediodramat
23.40 „Miłość i za-
 mieszanie” komedia

6.00 Filmy anim.
6.55 „Agencia-
 ki” film anim.
9.00 „Stuart Ma-
 lutki” komedia
10.35 „Wszystko
 się wali” komedia
12.55 „Top Dog”

komedia

14.55 „Wredne
 dziewczyny” komedia

17.20 Teleloto TV gra

18.30 Wiadomości

19.30 Gwiazdor-
 skie duety

22.10 „Wojna o
 jutro” film fab.

00.55 „Seks w wielkim
 mieście” komedia

6.00 Hymn Repu-
 bliki Litewskiej
6.01 „Łyżwiarstwo
 figurowe. Grand
 Prix Japonii”
8.30 Filmy anim.
9.00 Wstęp
 wzbroniony.
9.30 Drogi
10.00 7 dni w Kownie
10.30 „Wiara i życie”
11.00 „Dzień Kultury”
11.30 Memora
12.00 „Myśli na święta”
12.30 „Msza Święta w
 Bazylice Katedralnej
 św. Biskupa Stani-
 sława i św. Władys-
 ława Wileńskiego”
13.45 S. „Ronja
 Córka rozbójnika”
14.30 S. anim. „Bluey”
14.45 S. anim.
 „Tara Duncan”
15.00 „Mission Oil
 Funk” film akcji
16.30 „Wszystko jest
 jednością. Święty
 Jozafat” film dok.
17.30 Otwarta
 kombinacja
18.00 1000 cu-
 dów świata
18.55 „Jeśli nie grzyby”
19.25 Wilno Mama
 Jazz 2024
20.30 Panorama
21.00 Pełnia księ-
 życa LRT OPUS
21.30 Międzyna-
 rodowy Festiwal
 Tańca Hip Hop
23.50 S. „Pe-
 akery Blindery”
00.50 „Wspaniała
 Siódemka” film akcji.

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim.

„Simpsonowie”

9.00 „La Ma-
 istas. Italia”

10.00 „Świat we-
 dług kobiet”

11.00 „Zagro-
 da marzeń”

12.00 S. dok. „Galapa-
 gos: Kraniec świata”

13.10 S. dok. „W
 krainie wielkich kotów”

14.15 S. dok. „Plan
 zbawienia dla Ziemi”

15.20 „Padma Laksh-
 mi i smaki krajów”

16.30 „Gazas dugnas”

17.30 Farma Vytara

18.30 TV3 wiadomości

19.30 Talenty Litwy

22.00 „John Wick
 2” film fab.

00.25 „Gladiator-
 zry” film fab.

6.00 S. dok. „Oblodzo-
 ne lotnisko na Alasce”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „W naturze
 nie ma bajek”
8.30 „Róg tura”
9.00 Program
 sportowy
10.00 S. dok. „The
 Grand Tour”
11.15 „Opuszczo-
 ne budowle”
12.15 S. dok. „Oblodzo-
 ne lotnisko na Alasce”
13.15 „Realna mistyka”
14.20 „Bitwa eks-
 trasensów”
16.30 Mistrzostwa
 LKL „Rytas” „Jo-
 nava Hipocredit”
19.10 „Indiana
 Jones i Świątynia
 Zagłady” film fab.
21.30 „Łowca po-
 tworów” thriller
23.35 S. „The
 Grand Tour”

6.00 S. „Scho-
 dy do nieba”
8.00 Podcast
 wojskowy
9.00 „Dzisiaj jest
 dużo pracy”
10.00 Wszystko
 jest mierzone

10.30 Pyszne życie

11.00 Kod zdrowia

12.00 S. dok.

„Šarūnas Marčiulio-
 nis. 2. „Lodołamacz
 koszykówki nr 13”

13.00 S. „Stary”

16.00 Wiadomości

16.30 24/7

17.30 Smaczne życie

18.00 Wiad

Molphara"
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Ratownik alpejskie”
13.00 Pozdrowienia
15.45 „Kakawa”
17.45 „Północ, północny zachód. Kapitan Hak”
19.50 S. „Mistrzowie zbrodni”
21.00 S. „Pod prądem i łaską. Pilot”
23.00 „Taśma seksu” komedia
00.55 S. „Vera”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 S. „Daleko od szosy”
10.55 S. „Ojciec Mateusz”
11.55 S. „Komisarz Alex”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.45 „Pielgrzymi Nadziei”
14.10 „Planeta Ziemia III”
15.10 „Porady na zdrady” komedia
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 Daję słowo
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Czar na śmierć”
22.25 „Rolnik szuka żony”
23.30 „Scenariusz na miłość” komedia
01.25 „1917” dramat

06.50 „Koncert”
07.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 S. anim. „Marceli Szpak dziwi się światu”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.05 „Niepojęte Immanuel Kant”
10.20 „Utrata. Zanim to się stanie”
10.55 S. dok. „Van Gogh. Prawdziwa historia”
11.55 Wstęp Wolny
12.20 „Przez Atlantyk” dramat
13.30 Wydarzenie aktualne
14.05 „Muzyka w zabytkach: Muzyka Alhambry” film dok.
15.05 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
15.45 „Zemsta Różowej Pantery” komedia
17.35 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Bounty” dramat
23.20 „The Rolling Stones”
00.35 „Colaholic” film anim.

07.15 „Panorama”
07.35 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
11.35 „Lecę za miłością”
12.10 „Słowo daje!”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 „Piłka nożna Betcli”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.10 „Lasko-wik & Malicki”
19.30 „Szansa na sukces. Opole 2026”
20.30 „Program

informacyjny 19.30”
21.20 S. „Matylda”
22.20 „Z gwiazdą przez świat”
23.15 „Chce się żyć” film obycz.
01.10 Koncert

08.30 „Był taki dzień”
08.34 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Mozaika żydowska”
09.20 „Myśliciele”
09.25 „Wspólny dom”
09.50 „Kresowe nekropolie”
10.00 S. „Gruby”
11.00 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
11.25 S. dok. „Wojownicy czasu”
11.55 S. dok. „Najmniejsze kraje Europy”
12.45 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.40 „Galicja. Miasta i ludzie”
14.05 S. dok. „Kanadyjskie Parki Narodowe”
14.55 „Prasa donosi”
15.00 „Odwiedz mnie we śnie” dramat
16.15 „Nazistowski szwadron wielorybiczny” film dok.
16.55 „Był taki dzień”
17.00 S. dok. „Polskie 100 lat”
17.25 „Królik po berlińsku” film dok.
18.15 S. dok. „Droga do triumfu”
19.10 „Polska i świat z historią w tle”
19.25 „Był taki dzień”
19.30 S. „Dom”
20.45 „Piosenką przez historię”
21.00 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
21.50 „Kresowe nekropolie”
22.05 S. dok. „Wyścig po bombę atomową”
22.55 „Rozmowy kontrolowane” komedia
00.30 „Persona non grata” dramat

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Cysters
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamując bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 W naszej Rodzinie
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Święty Grzegorz Wielki
07.00 Jestem Mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Cioteczka
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Ulmowie. Świadectwo sprawiedliwych
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Rocznica poświęcenia Bazyliki Laterańskiej
12.00 Głos serca
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
13.45 Medjugorje
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskość
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja Katolicka Rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
11.00 Renowacje
13.00 Zapomniane i upuszczone
15.00 Małe domy
17.00 Ratownicy mienia
18.00 Zapomniane i upuszczone
19.00 Restauratorzy
21.00 Zapomniane i upuszczone
23.00 Przepiękne pieniądze za narkotyki

06.30 „Ex Libris”
06.50 S. dok. „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny – Madonna Gregoriańska – Matka Boska Kodeńska”
07.05 S. „Kasztaniaki”
07.15 S. „Agi Bagi”
07.25 „Rodzina (nie od) święta”
07.50 „Makłowicz w podróży. Hiszpania – Prowincja Sewilla”
08.15 „Podróże Małej i Dużej”
08.40 „Przegląd tygodnia”
09.10 „Balans bieli”
09.40 S. dok. „Sensacje XX wieku – Wyrok wykonano”
10.30 „Gra słów. Krzyżówka”
10.50 „Słownik polsko@polski”
11.20 S. „Kasztaniaki”
11.30 „Detektyw Literka”
11.45 „Strona po stronie”
12.00 S. dok. „Pielgrzymi Nadziei”
13.00 „Info Wilno – Flesz”
13.05 „The Voice of Poland”
15.35 „Nauka jest wszędzie”
15.50 „Info Wilno – Flesz”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 S. „Kasztaniaki”
17.20 „Detektyw Literka”
17.40 S. „Remiza. Zawsze w akcji!”
18.30 „Wileński koncert życzeń”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Studio Wilno”
19.35 „Jesteśmy stąd”
19.40 „Daję słowo – Maciej Orłoś”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „War-to kochać”

21.50 S. dok. „Tacy byliśmy”
22.15 S. dok. „Jeden dzień z życia”
22.30 S. dok. „Notacje”
22.40 „One. Kobiety kultury – Urszula Grabowska”
23.05 S. „Na sygnale”
23.30 „Info Wilno”
23.45 „Studio Wilno”
00.05 S. dok. „Sensacje XX wieku – Wyrok wykonano”
00.55 „Wileński koncert życzeń”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00 Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „Historie rzeczy”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „LRT forumas”
22.30 S. „Twin Peaks 3. Powrót”
23.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
00.20 Euromaxx
00.35 Wiadomości rowerowe

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”

7.00 S. „Anupamaa”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważne sprawy”
11.00 S. „Dziedziczka”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „KK2”
20.00 Od...do...
21.00 „Niebezpieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Shadow Land” thriller
00.20 S. „Alarm: Wydział Osób Zaginionych”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Tydzień”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 Menora
8.30 „7 dni w Kownie”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Gen ciekawości”
12.00 Legendy
13.00 Koncert życzeń
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Urodzeni tego samego dnia
16.00 „Drogi. Samochody. Ludzie”
16.30 „1000 cudów świata”
17.30 „Przepisy na dobre życie”
18.30 S. „Zadzwoń do położnej”
19.30 S. dok. „Gwiazdy srebrnego ekranu”
20.15 Euromaxx
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Mosty czasu” film dok.
22.50 „Granice Litwy. Polska” film dok.
23.45 Gen ciekawości
00.15 S. „Obietnica”

6.00 „Świat zwierząt”
6.30 „Gra galVOK”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Całkiem sami”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. dok. „Rekiny. Litwa”
21.00 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądach” komedia
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Wszystko stracone” dramat
00.45 „La Brea 2” dramat

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Ale numer!”
8.30 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „911”
21.00 „Stockholm” dramat
22.55 „Łowca potworów” thriller
01.00 S. „FBI”

5.00 „Grunwald dotknął I. Okrężenia zwycięstwa” film dok.
5.30 Litwa świata
6.00 Wszystko jest mierzone
6.30 24/7
7.30 S. dok. „Nasze miasta”
8.30 S. „Poświę-

cić wszystko”
9.30 S. „Królowa gry”
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 S. „Scho-dy do nieba”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Po raz pierwszy
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Godzina TV wolność
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.30 S. „Cece-lia Ahern”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 S. „Scho-dy do nieba”

5.25 S. „Strażnik Teksasu”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 Autopilot
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Formula 1”
12.30 „Wojny magazynowe”
13.00 „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Ostatni sprawiedliwy”
16.00 S. „Strażnik Teksasu”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Sardynia”
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Huragan” film fab.
23.00 „Niewidzialny człowiek” dramat

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Powrót Molphara”

10.00 S. „Trochę słońca”
11.00 S. „Ratownictwo alpejskie”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Alex Hugo”
22.50 „Straż Pożarna Chicago”
23.55 S. „Pod prawem i łaską. Pilot”
01.55 „Złoty Chłopiec”

06.25 S. „Wichrowe wzgórze”
07.10 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 „Serwis Info”
09.20 S. „Za-raz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 „Serwis Info”
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Planeta Ziemia III”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 „Serwis Info”
16.15 „Reporterzy”
16.35 Gra słów. Krzyżówka
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”

20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Klub kawalerów” spektakl
23.05 „Wśród sąsiadów”
01.00 „Balans bieli”

07.05 Afisz kulturalny ekstra
07.10 „Muzyczne poranki”
07.30 „Od ucha do ucha” filmy anim.
08.00 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 „Podróż z historią”
09.20 „Dobry tytuł”
10.00 S. „Dyrektorzy”
11.40 „Zemsta Różowej Pantery” komedia
13.30 S. dok. „Van Gogh. Prawdziwa historia”
14.25 Tamte lata, tamte dni
15.00 „Słodka Irma” komedia
17.30 S. „Dyrektorzy”
19.10 Tygodnik Kulturalny
20.00 „Muzyka w zabytkach: Muzyka Alhambry” film dok.
21.00 „Turysta” dramat
23.10 „Porozmawiajmy szczerze”
23.50 „Zawodowiec” western
01.45 „Łódź Kultury”

07.15 „Panorama”
07.35 „Prawosławie w Belgii”
08.00 „Rosół polski”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.40 „Ola Polonia”
13.00 „Serwis Info”
13.10 S. „Osiecka”
14.00 Rodzinka.pl
15.00 „Kulturalni PL”
16.00 „Serwis Info”
16.10 Kiedyś to było...
16.40 „Wynalazki na medal”
17.00 „Zaraz wracam”
17.30 S. „Barwy szczęścia”

18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 „Panorama”
20.10 „Polacy, którzy zmienili świat medycyny”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Czas honoru”
23.10 „Lecę za miłością”
23.45 Koncert
00.10 „Panorama”

08.05 „Był taki dzień”
08.10 „Polacy na ratunek Żydom”
08.20 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
08.50 „Ex Libris”
09.10 S. „Wojenne dziewczyny”
09.55 „Na Tropach Historii”
10.05 „Płazy. Pionierzy życia na lądzie” film dok.
11.00 S. dok. „Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego”
11.55 S. dok. „Korona Gór Polski”
12.20 „Maria” film dok.
13.15 S. „Marszałek Piłsudski”
14.05 „Kuchnia dwudziestolecia”
14.35 „Prasa donosi”
14.40 „Groźny. Czeczeński tygrys Putina” film dok.
15.30 „Myśliciele”
15.35 S. dok. „Kanadyjskie Parki Narodowe”
16.25 „Piosenką przez historię”
16.35 S. „Korona królów”
17.05 „Drogi do niepodległości” film dok.
18.45 „Listy z Reims” film dok.
19.15 „Historia Mediów”
19.40 „Ex Libris”
20.00 „Flesz historii”

20.15 S. „Wojenne dziewczyny”
20.55 „Prasa donosi”
21.00 S. dok. „Kroniki Hitlera”
21.55 S. dok. „Polskie 100 lat”
22.20 S. dok. „Wyścig po bombę atomową”
23.10 „Był taki dzień”
23.15 „Mistrz. Jan Matejko znany i nieznan” film dok.
00.35 „Daremna misja. Opowieść Jana Karskiego” film dok.

00.00 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
00.30 Tam, gdzie Bóg płacze
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Rocznica poświęcenia Bazyliki Laterańskiej
03.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
03.15 Rozmowy niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktaria polskie
06.30 Medjugorje
08.40 Św. Józef patron na trzecie tysiąclecie
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Moja Katolicka Rodzina
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12.30 Warto być ojcem

12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Lotte małopolska Inka wczoraj i dzisiaj
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Maria Okońska – kobieta, która miała w sobie ogień
16.25 Jezusie, ulituj się nad nami!
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktaria polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Moja parafia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.30 Dzieci Andersa – Powrót do Afryki

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to działa?
10.30 Łowcy staroci
12.00 Fani czterech kółek
17.00 Nagi instynkt przetrwania
17.30 Jak to jest zrobione
18.00 Zapomniane i upuszczone
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Nagi instynkt przetrwania
23.00 Zabójcze łowienie

W Słowacji będzie limit prędkości na chodnikach

Słowacki parlament przyjął nowelizację ustawy ustalającej dozwoloną prędkość na chodnikach. Będzie ona wynosić 6 km na godzinę. Przepisy będą obowiązywać od 1 stycznia 2026 r., a limit prędkości będzie dotyczył zarówno pieszych w terenie zabudowanym, ale także rowerzystów, rolkarzy i użytkowników hulajnóg. Przekroczenie prędkości będzie wiązało się z grzywną w wysokości 50 euro. Nowe przepisy to odpowiedź na coraz częstsze kolizje na chodnikach. Według ekspertów ludzie zazwyczaj poruszają się z prędkością 4-5 km na godzinę, więc limit 6 km odpowiada naturalnemu tempu pieszych.

Fot. Freepik.com

Niezwykła podróż w czasie dla miłośników piwa

Edynburski browar Innis & Gunn ogłosił, że już wkrótce powstanie wyjątkowy trunek inspirowany legendarną Arctic Ale — piwem, które towarzyszyło brytyjskiej ekspedycji na biegun północny w XIX wieku. Co więcej, do jego produkcji zostanie wykorzystana...

oryginalna butelka tego historycznego piwa, która przetrwała aż 150 lat.

Limitowana edycja nowego piwa trafi do wybranych lokali Innis & Gunn oraz Allsopp jeszcze w tym roku.

Niewielka liczba egzemplarzy butelkowanych ręcznie będzie dostępna do kupienia w ramach losowania przeprowadzonego wśród klientów.

Oszczędź sobie nerwów!

Doradzimy, sprzedamy, zamontujemy opony zimowe, a także **tanio przechowamy** letnie na następny sezon!

ul. Birbynių 4A
Rezerwacja
na wymianę opon:
+370 655 244 03

ul. Linksmoji 5
Rezerwacja
na wymianę opon:
+370 652 119 44

Sprzedaż
opon:
vprekyba@klion.lt
+370 685 040 79

Spacer protest-grupy „Filomaci i Filaretki” po Rossie

W niedzielę 2 października o godz. 15:00 na cmentarzu na Rossie, w ramach inicjatywy „Pamięć jest kulturą” (lit. Atmintis yra kultūra), odbyła się wycieczka pt. „Promotorzy wolności w pamięci potomnych”, którą poprowadził historyk i nauczyciel historii Wiktor Łozowski.

Wydarzenie zostało zorganizowane przez grupę „Filomaci i Filaretki” — społeczność Polaków na Litwie wspierającą protest w obronie kultury. Wycieczka odbyła się w języku polskim, z symultanicznym tłumaczeniem na język litewski. Dzięki temu dołączyło wielu Litwinów. Protest, do którego dołączyła grupa jest skierowany przeciwko sytuacji wokół Ministerstwa Kultury. Protestujący zarzucają rządzącym zaniżenie rangi ministerstwa kultury, oddanie tego sektora populistom. Rządzący tłumaczą, że szukają kompromisu w tej sprawie.

Inf. red., G.A., wł., opr. A.K.

■ Redakcja otrzymała informacje o wydarzeniu Fot. organizatorzy